

- ◆ ALI VIŠJE MINIMALNE PLAČE RES OGROŽAJO DELOVNA MESTA?

Bine Kordež

- ◆ BANKE OVIRAJO OKREVANJE GOSPODARSTVA IN LASTNO REHABILITACIJO

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

- ◆ ZAKAJ PROPADAJO SLOVENSKE GOSPODARSKE IN FINANČNE DRUŽBE?

Franjo Štiblar, Robert Volčjak, Maša Kranjc

- ◆ STATISTIČNA PRILOGA

EIPF

GOSPODARSKA GIBANJA

481

Ljubljana, september 2015

UREDNIŠKI ODBOR:

Meta Ahtik, Pravna fakulteta UL, Ljubljana;
Wilfried Altzinger, Wirtschaftsuniversität, Wien, Avstrija;
Jani Bekó, Univerza v Mariboru, Maribor;
Velimir Bole, EIPF, Ljubljana;
Enrico Colombatto, Università di Torino, Italija;
France Križanič, EIPF, Ljubljana;
Jože Mencinger, EIPF, Ljubljana – urednik;
Žan Oplotnik, Univerza v Mariboru, Maribor;
Steve Pejovich, University of Texas, ZDA;
Franjo Štiblar, EIPF, Ljubljana;

GOSPODARSKA GIBANJA objavljajo rezultate raziskovanj EIPF o tekočih gospodarskih dogajanjih. Prva številka je izšla junija 1971, od novembra istega leta pa izhajajo redno vsak mesec (z eno dvojno številko v letu). Do novembra 1974 so objavljala rezultate raziskovanj EIPF za Jugoslavijo in so bila pisana v srbohrvaščini. Od novembra 1974 do oktobra 1991, ko so prenehala izhajati, so rezultate raziskovanj za Jugoslavijo objavljala PRIVREDNA KRETANJA JUGOSLAVIJE, GOSPODARSKA GIBANJA pa so se omejevala na Slovenijo. Publikacijo od 2009 sofinancira Javna agencija za knjigo RS.

Pogoji naročila: Naročilo začenja z dogovorno določenim mesecem, naslednja leta se samodejno podaljšuje, konča pa z decembrom tistega leta, v katerem je bilo pisno odpovedano.

© 2015 EIPF, Ekonomski institut d.o.o., Ljubljana, p.p.1722, Prešernova 21,
Tel: (01) 2521688, 2518776, 2518704; Fax: (01) 4256870;
Elektronska pošta: INFO@EIPF.SI,

Domača stran: WWW.EIPF.SI

ISSN številka: 0351-0360

Zaščita vključuje vsako reproduciranje, kopiranje, mikrofilmanje, ne glede na tehniko, celote in posameznih delov.

Tiskala tiskarna CICERO v 400 izvodih.
Oblikovanje in priprava za tisk: Rogač RMV, d.o.o.

KAZALO

ALI VIŠJE MINIMALNE PLAČE RES OGROŽAJO DELOVNA MESTA? 6

Bine Kordež

BANKE OVIRAJO OKREVANJE GOSPODARSTVA IN LASTNO REHABILITACIJO 10

5

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

1. Opazen potencial za rast trošenja ostaja neizkoriščen	16
2. Umirjanje rasti blagovne menjave se je poleti nadaljevalo	18
3. S prihodom jeseni hladnejša tudi gospodarska klima	19
4. Industrijska produkcija ponovno navzgor	21
5. Precejšnja poletna rast turističnega povpraševanja	21
6. Brezposelnost ponovno nekoliko manjša	22
7. Pritiski deflacije ne pojenjajo	23
9. Premik v timingu vplačil je (verjetno) stisnil javnofinančne prihodke	26
10. Kako dolgo se bodo krediti še zmanjševali?	27
11. Plačilnobilančni presežek po dveh tretjinah leta za petino presega primerljivega lani	31

ZAKAJ SLOVENSKE GOSPODARSKE IN FINANČNE DRUŽBE PROPADAJO ? 34

Franjo Štiblar, Robert Volčjak, Maša Kranjc

1. Uvod	35
2. Študija v literaturi	35
3. Teoretični okvir	36
4. Metodologija	36
5. Utemeljitev specifikacije	38
6. Empirični del	41
7. Zaključki	49
Viri	50

STATISTIČNA PRILOGA 53

ALI VIŠJE MINIMALNE PLAČE RES OGROŽAJO DELOVNA MESTA?

Bine Kordež

6

V zadnjem času so oživele razprave o minimalni plači. Tokrat ne o sami višini, temveč ali iz minimalno zagotovljene plače izločiti razne dodatke na delovnem mestu. Pobuda sindikatov je sicer logična, saj najslabše plačani delavci dejansko sploh ne dobijo dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času (ponoči, ob nedeljah). Predlagano je, da bi imel vsak polno zaposlen pravico do 790 evrov minimalne plače, dodatki pa bi se k temu prišteli. Delodajalska stran tej spremembi seveda nasprotuje, saj naj bi »poslabšala konkurenčnost gospodarstva ter ogrozila številna delovna mesta«. Kot običajno navedena stališča niso podkrepjena s številkami, zato pogledajmo nekaj podatkov in ocen, kako bi ta dvig lahko vplival na rezultate gospodarstva.

Trenutna bruto minimalna mesečna plača znaša 790,73 evra, kar da 604 evre neto izplačila oz. še 12 evrov več, če posameznik koristi kakšne olajšave (npr. za otroke). Od najnižjih plač se plačujejo praktično samo prispevki za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje (22,1 % od bruto plače ter še 16,1 % delodajalec), medtem dohodnine skoraj ni. Je pa potrebno upoštevati še, da je v skladu s kolektivno pogodbo vsak zaposlen upravičen še do regresa za letni dopust ter nadomestila za malico in prevoz na delo, kar pomeni v povprečju okoli 250 evrov mesečno na zaposlenega. Ta podatek (in izplačilo) je pomemben tudi zato, ker večina držav teh dodatnih izplačil nima, ali ima kvečjemu kakšnega od njih.

Pogled po Evropi pokaže, da je naša minimalna bruto plača najvišja, če jo primerjamo z državami vzhodnega in južnega dela Evrope. Na jugu (Španija, Grčija, Portugalska) imajo minimalne plače podobni našim, v vzhodnih državah pa se gibljejo večinoma med 300 in 400 evri. Upoštevaje še omenjene dodatke, ki dvignejo strošek minimalne plače na blizu 1.200 evrov mesečno (od tega je dobrih 300 evrov davščin), so očitki o nekonkurenčnosti naših podjetij ter tudi razlogih, zakaj veliki svetovni koncerni odpirajo tovarne npr. na Slovaškem in ne pri nas, razumljivi. Tudi po preračunu z upoštevanjem kupne moči je minimalna plača pri nas med višjimi (900 evrov, na vzhodu 500), v razvitejših zahodnih državah pa se giblje med 1.300 in 1.400 evri. V primerjavi z ostalimi državami je torej za socialno varnost v Sloveniji kar dobro poskrbljeno, zaradi česar je tudi odstotek minimalne plače glede na povprečno pri nas najvišji.

Kljub tej relativno visoki minimalni plači glede na ostale plače pa nas zanima, kakšne posledice bi povzročila predlagana sprememba definicije minimalne plače. Čeprav gre le

za drugačen način izračunavanja, bi v praksi to pomenilo dodatno povečanje nekaterih najnižjih plač. Oceniti, kako bi to vplivalo na rezultate poslovanja gospodarskih družb ter za morebitno reakcijo vodstev in lastnikov družb: počasnejši razvoj ali celo morebitno odpuščanje in zapiranje delovnih mest, torej ni odveč. Empirične študije o povezanosti minimalnih plač z zaposlenostjo, ki temeljijo predvsem na izkušnjah v Veliki Britaniji, večinoma ne potrjujejo teze, da dvig najnižje plače povzroči pretrese v gospodarstvu ali zniževanje števila zaposlenih.

Pri nas je do večjega popravka minimalne plače prišlo marca 2010, ko se je s 597 evrov dvignila na 734 evrov ali za 23 %. Ta premik je seveda povzročil takojšnje povečanje števila zaposlenih z minimalno plačo, saj v poslabšanih gospodarskih pogojih podjetja niso bila sposobna, da bi korigirala tudi ostale plače spodnjega dela lestvice. Zato je takrat število prejemnikov minimalne plače poraslo s 17 tisoč na okoli 40 tisoč od skupaj 460 tisoč zaposlenih v gospodarstvu. Plače ostalih se torej v glavnem niso spremenile, le 23 tisoč zaposlenih, ki so pred tem prejeli nekoliko višje prejemke, kot je bila minimalna plača, je bilo po novem vključenih med prejemnike povečane najnižje plače. S tem so se še dodatno zmanjšale razlike med plačami, ki so v Sloveniji že tako praktično najnižje na svetu.

Če analiziramo samo ta dvig minimalne plače in gibanje obsega zaposlenosti v gospodarstvu, bi lahko »odkrili« preprosto povezavo. Skupno število zaposlenih v privatnem sektorju se je naslednja leta postopno zniževalo vse do številke 423 tisoč februarja 2013 (podatki AJ PES), ko je število zaposlenih začelo spet naraščati, tako da letošnji julijski podatek (isti vir) govori o 447 tisoč zaposlenih v gospodarstvu. Vendar tega zniževanja zaposlenosti nikakor ne bi mogli neposredno povezati z dvigom minimalne plače. Razlogi za manjše število delovnih mest so predvsem v splošnih gospodarskih razmerah. Verjetno je v kakšni družbi na odločitve o številu zaposlenih vplivala tudi višina minimalne plače, a statistično tega ne moremo niti potrditi niti ugotoviti. Lahko pa ocenimo, kakšne učinke bi imele predlagane spremembe v minimalni plači na trenutne gospodarske rezultate in na osnovi tega naredimo oceno o podjetniških odločitvah pri zaposlovanju.

Ob tem je potrebno omeniti, da je letos prišlo do pomembnega premika pri številu zaposlenih z minimalno plačo. Polnih pet let, od dviga marca 2010 do novembra lani je bilo v gospodarstvu ves čas okoli 40 tisoč zaposlenih na minimalni plači (dodano še 8 tisoč v javnem sektorju), zadnje mesece pa je njihovo število padlo na 28 tisoč. K temu zmanjšanju so nedvomno prispevale izboljšane gospodarske razmere in dobri rezultati družb, ki so omogočili tudi boljše nagrajevanje. Sprememba definicije minimalne plače bo verjetno število prejemnikov spet povečala, a tudi dvignila del najnižjih plač.

Ocena povečanja plač zaradi predlaganih sprememb je seveda težja, kot bi bila, če bi na primer za 50 evrov dvignili minimalno plačo. V tem primeru bi se število prejemnikov povečalo za kakih 25 tisoč, kolikor jih danes v gospodarstvu prejema bruto plačo med 790 in

8

840 evri. Izločitev dodatkov na plačo iz minimalnega prejemka, pa za nekatere prejemnike najnižjih plač ne bo imela učinka (za tiste, ki dodatkov nimajo in bodo še naprej prejeli 790 evrov). Drugim se bo plača mogoče povečala tudi za 100 ali več evrov, tretji bodo po novem prejeli minimalno plačo, a bodo z dodatki zaslužili več kot zdaj. Upošteva vse možnosti, bi lahko ocenili, da se bo izdatek za približno 30 tisoč slabše plačanih zaposlenih v povprečju povečal za okoli 75 evrov mesečno. Izračun zahteva še eno predpostavko in sicer, koliko zaposlenih na minimalni plači ima posamezno podjetje. Izhodišče je bila povprečna bruto plača v podjetju; nižja kot je, večji delež zaposlenih prejema najnižje plače. Zato pri izračunu uporabimo normalno distribucijo oz. postopno zniževanje deleža teh zaposlenih z višanjem povprečne bruto plače v posameznem podjetju tako, da je bil skupni seštevek omenjenih 30 tisoč zaposlenih z minimalno plačo. Uporabljenih je torej kar nekaj predpostavk, a dobljeni rezultati so vseeno kar zanesljivi, tudi odstopanja navzgor in navzdol bistveno ne spreminjajo zaključkov.

Povečanje najnižjih plač bi ob vseh predpostavkah prineslo skupaj 32 milijonov evrov dodatnih stroškov plač za vseh več kot 60 tisoč gospodarskih družb v Sloveniji (od tega jih je sicer 23 tisoč brez zaposlenih). Ta znesek na primer predstavlja le 0,30 % vseh stroškov plač, 0,05 % vseh materialnih stroškov ali 0,04 % prihodkov gospodarstva Slovenije. Pol promila povečani prihodki celotnega gospodarstva bi nadomestili odliv zaradi višjega nagrajevanja, podobno pa velja tudi za racionalizacijo na materialnih stroških. Seveda je pomemben učinek teh sprememb na posamezna podjetja, a prav je, da poznamo skupen učinek na gospodarstvo; ta kaže, da so njegovi rezultati in učinkovitost bistveno bolj odvisni od drugih stvari kot pa od višine minimalne plače.

A kot rečeno, pomembno je pogledati posamezna podjetja in oceniti, kako bi predlagane spremembe vplivala nanje. Zneskovno bo največji učinek pri podjetjih z veliko zaposlenimi in nizkimi povprečnimi plačami (npr. Mercator, Tuš), a tudi pri njih je znesek v primerjavi z obsegom prodaje praktično zanemarljiv in ne more vplivati na pomembnejše poslovne odločitve. Imamo podjetja, ki bodo zaradi tega imela še večjo izgubo, a tudi taka, ki bi zaradi tega imela izgubo. Pri znanem podjetju, ki ima med 270 zaposlenimi kar 40 zaposlenih na minimalni plači, bi sprememba definicije minimalne plače povzročila letno 45 tisoč evrov več stroškov dela; lanski dobiček 500 evrov bi spremenila v izgubo 44.500 evrov. Vendar zaradi tega pri 12 milijonih evrov prodaje in 8 milijonih evrov izdatkov za material, vodstvo ne bi spreminjalo strategije zaposlovanja in bi iskalo druge možne ukrepe. Podobno velja za vseh 1.700 podjetij, ki bi ob teh predpostavkah prešla iz dobička v izgubo.

Ker podatki, ali bo družba zaradi povečanja izplačil za minimalne plače izkazovala izgubo zaradi omenjenih razlogov, niso posebej relevantni, preverimo pomen zvišanja izdatkov za plače glede na druge kategorije poslovanja in to za vsako družbo posebej (osnova so bilance gospodarskih družb za leto 2014, AJPES). Vsa podjetja, kjer znaša povišanje plač več kot 1 odstotek prihodkov, zaposlujejo skupaj 10 tisoč ljudi, medtem ko je učinek povečanja minimalne plače več kot 2 odstotka prihodkov samo pri peščici podjetij, ki imajo skupaj

2 tisoč zaposlenih. Podobno velja za materialne stroške; praktično vsa podjetja bi lahko povečanje plač nadomestila z manj kot 2 % izboljšanja nabavnih pogojev. Izračuni torej kažejo, da bi dodatni odliv zaradi sprememb definicije minimalne plače le redkokateremu podjetju toliko spremenil pogoje poslovanja, da bi bilo zaradi tega prisiljeno odpuščati ali celo zapirati proizvodnjo. Samo odstotek povečanja prodaje lahko nadomesti povečane stroške tudi v podjetjih z najnižjimi plačami. Zato so napovedi in grožnje o zmanjševanju števila delovnih mest zgrešene. Drži pa, da bo Hyundai raje odprl tovarno na Slovaškem, kjer lahko plača zaposlene tudi samo 350 evrov na mesec, a to najbrž ni cilj Slovenije.

Navedeni izračuni kljub ocenam in uporabljenim predpostavkam potrjujejo, da predlagane spremembe in dejanski ponovni dvig minimalne plače ne ogrožajo delovnih mest in da nimajo pomembnejšega vpliva na rezultate poslovanja gospodarskih družb. Ti so bistveno bolj odvisni od vseh drugih pogojev poslovanja, predvsem od tržnih razmer v svetu ter domače ekonomske politike (spodbujanja ali zaviranja gospodarske aktivnosti). Je pa seveda res, da z dviganjem spodnjih plač in nezmožnostjo družb, da bi z enakimi odstotki povečali vse plače, zmanjšujemo možnost za razlike v nagrajevanju in uvajamo vse večjo uravnilovko. Pa še. Običajen očitak zvišanja plač leti na preveliko davčno obremenitev. Kot rečeno, so manjše plače praktično obdavčene samo s socialnimi prispevki (tretjino skupnega stroška), ki pri teh plačah ne pokrijejo upravičenj, ki jih prispevki nudijo in poseganje vanje ne bi bilo primerno. Dohodnine pa ob koriščenju olajšav samo za enega otroka sploh ni, a tudi to bi lahko brez ovir izničili z manjšim dvigom najnižje splošne davčne olajšave.

BANKE OVIRAJO OKREVANJE GOSPODARSTVA IN LASTNO REHABILITACIJO

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

10

Domače trošenje se je julija zmanjšalo, a padec je bil enkratni, saj je bolj dolgoročna dinamika ostala krepka. Zmanjšalo se je tako investicijsko trošenje kot trošenje države. Tudi izvozno trošenje je po juniju začelo pešati. Krčenje izvoza je omejeno predvsem na izvoz v ostale članice EU, medtem ko izvoz izven EU ne peša. Tudi izvoz celotne EU ostaja živahen. Navkljub pešanju domačega in izvoznega trošenja, podjetja sredi tretjega četrtletja, predvidene gospodarske aktivnosti do konca leta ne ocenjujejo slabo. Predelovalna dejavnost julija še ni bila izpostavljena omejitvam povpraševanja, medtem ko je povpraševanje po storitvah ostalo šibko in še naprej omejuje okrevanje podjetij. Pričakovanja za naslednjih nekaj mesecev ne kažejo na krčenje povpraševanja. Lastno ocenjevanje ekonomskega položaja prebivalstva se še naprej izboljšuje, vendar ga negotovost, regulatorsko stiskanje bank ter sistematična kriminalizacija normalnega kreditnega poslovanja bank odvrtačajo od večjih nakupov trajnih potrošnih dobrin.

Umirjanje rasti blagovne menjave se je poleti nadaljevalo, prejšnji presežek pa je zamenjal primanjkljaj; morebitne negativne posledice škandala VW se bodo pokazale v jesenskih mesecih.

Gospodarska klima se je v septembru nekoliko ohladila; na to so najbolj vplivala zmanjšanje zaupanja v predelovalnih dejavnostih in v gradbeništvu, medtem ko se je zaupanje v storitvenih dejavnostih nekoliko popravilo. Pričakovanja za naslednje tri mesece so se v predelovalnih dejavnostih poslabšala, v gradbeništvu pa izboljšala. Tudi zaupanje v trgovini na drobno se je okrepilo, pričakovanja pa so se poslabšala. Gospodarska klima v EU28 se je septembra v primerjavi s septembrom lani popravila.

Industrijska produkcija se je v medletni primerjavi popravila, vendar je trendno stagnirala. V avgustu je industrijska produkcija v EU28 rahlo upadla, na območju evra še nekoliko bolj; v obeh pa je medletno zrasla; najbolj na Švedskem in v Grčiji, najbolj pa je upadla na Češkem in na Hrvaškem.

Vrednost gradbenih del je bila avgusta nižja kot julija, a trend opravljenih gradbenih ur kaže, da gradbeništvo raste. Turizem je bil v poletju uspešen, število nočitev se je v letu dni

povečalo za desetino; k temu so prispevali tako tuji kot domači turisti. Še bolj se je povečalo število potnikov v zračnem prometu, cestni transport je stagniral, pretovor v Luki Koper pa je bil kar za četrtno večji kot lani.

Stanje na trgu dela se popravlja. Število aktivnih prebivalcev se zmanjšuje, število delovno aktivnih pa povečuje. Povečuje se tudi število zaposlenih pri pravnih in fizičnih osebah ter samozaposlenih. To zmanjšuje število iskalcev dela; na zavodih za zaposlovanje je manj na novo prijavljenih in več odlivov. Zavodi so sicer vse bolj učinkoviti pri zaposlovanju oseb, ki so izgubile zaposlitev, povečuje pa se prekarizacija zaposlovanja; ljudje, ki izgubijo delo, ker jim je pretekla zaposlitev za določen čas, spet dobijo zaposlitev za določen čas ali pa postanejo samozaposleni »podjetniki«. Stopnja brezposelnosti na območju evra je avgusta ostala enaka kot julija, a je bila za 0,5 odstotne točke manjša kot avgusta lani. Med članicami EU so najnižjo stopnjo brezposelnosti imeli na Češkem in v Nemčiji, najvišjo pa v Španiji in v Grčiji.

11

Deflacija ne popušča; septembra so se cene spet znižale, tudi bolj dolgoročna dinamika je ostala negativna. Medtem ko so jih do septembra stiskale predvsem nižje cene goriv, so se septembra močno znižale cene storitev. Od skupin proizvodov so se septembra najbolj podražile obleke in obutev, pocenile pa prevoz ter rekreacija in kulture. Endogena deflacije je v Slovenji precej močnejša kot v evro območju.

Cene industrijskih proizvajalcev so se avgusta zmanjšale, tudi bolj dolgoročna dinamika ostaja negativna. Cenovna pričakovanja kažejo, da lahko tudi za naslednjih nekaj mesecev pričakujemo zelo šibko dinamiko cen. Cene surovin so v zadnjem mesecu v evrih rahlo porasle; najbolj cene nafte in hrane, medtem ko so se cene kovin znižale. V zadnjem letu so se cene surovin v evrih zmanjšale, najbolj cene nafte, najmanj pa cene hrane.

Avgusta so se plače v gospodarstvu ponovno zmanjšale, bolj dolgoročna dinamika je ostala praktično nespremenjena. V javnofinančnem sektorju so se plače malo povečale v vseh treh segmentih (v javni upravi, v izobraževanju in zdravstvenem in socialnem varstvu). V zadnjem letu so se plače najbolj povečale v predelovalni dejavnosti, finančnih in zavarovalniških storitvah ter strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih. V javnofinančnem sektorju pa so se plače povečale v javni upravi, nespremenjene so ostale v zdravstvu, zmanjšale pa so se v izobraževanju.

Stroški dela v gospodarstvu v Sloveniji v zadnjem letu in pol naraščajo v povprečju tako hitro kot v evro območju, a s precej večjimi nihANJI; v javnofinančnem sektorju pa praktično stagnirajo in vse bolj zaostajajo za evro območjem.

Prihodki javnofinančnega sektorja so se septembra močno zmanjšali, zmanjšala se je tudi bolj dolgoročna dinamika. Glavnino padca je prinesla razpolovitev trošarin, kar je najverjetneje posledica premika timinga vplačil. To potrjuje še zlasti dinamika strukture

davka na dodano vrednost; zmanjšanje davka na dodano vrednost po obračunu in nespremenjen pritek davka na dodano vrednost od uvoza.

Neposredni davki in ostali fiskalni prihodki so septembra porasli, rasli so tudi bolj dolgoročno. Najhitreje so se povečevali prihodki od dohodnine, ostale bolj pomembne neposredne davčne oblike so se malo zmanjšale ali stagnirale. Navkljub tekočemu zmanjšanju so bolj dolgoročno vse davčne oblike neposrednih davkov naraščale.

12

Skupni krediti so se avgusta spet zmanjšali; kumulativno letos padajo celo hitreje kot pred sanacijo bank. Za dinamiko v evro območju zaostajajo oboji, še posebej krediti podjetjem. Pri tem pa skupni depoziti naraščajo, še posebej hitro depoziti podjetij. Za stiskanje kreditov ni razumljivih razlogov, saj je povpraševanje v velikem delu gospodarstva na normalni ravni, zadolženost podjetij v Sloveniji je že daleč pod povprečjem, zadolženost prebivalstva pa najmanjša v evro območju, potrošniki ocenjujejo ekonomsko stanje kot dobro, dinamika depozitov (torej likvidnost) pa je močnejša kot v evro območju. Pri tem se sistematično blokiranje kreditnega financiranja dogaja v času, ko centralna banka (ECB) vsak mesec od bank evro območja odkupi za prek 60 milijard evrov vrednostnih papirjev (ustrezno temu torej prek 200 milijonov od slovenskih bank), da bi povečala kreditno in gospodarsko aktivnost. Gre torej za namerno blokiranje kreditov, kar kaže primerjava med kreditnimi standardi za prebivalstvo v Sloveniji in v evro območju, kjer je prebivalstvo več kot enkrat bolj zadolženo od prebivalstva v Sloveniji. S takšnim zaviranjem potencialne rasti bančne aktivnosti banke ne ovirajo le okrevanja gospodarstva ampak tudi rehabilitacijo bančnih bilanc.

Rast plačilnobilančnega presežka se nadaljuje; po osmih mesecih dosega že 4.8% lanskega BDP, neto zunanji dolg pa znaša tretjino letnega BDP. Dve tretjini bruto zunanjega dolga odpadeta na državo.

Presežek tekoče bilance zdaj že praviloma ustvarjata presežka na računu blaga in storitev, ki presegata primanjkljaja na računih primarnih dohodkov in tekočih transferov.

Kapitalski in finančni račun po osmih mesecih izkazujeta povečanje obveznosti. Pri tem so se prek računa neposrednih naložb obveznosti zmanjšale, z nakupi vrednostnih papirjev in ostalimi naložbami pa so se povečale. Vsi tokovi so letos mnogo bolj umirjeni kot lani. Bruto zunanji dolg Slovenije se je povečal za slab odstotek; delež privatnega dolga se vztrajno zmanjšuje, delež javnega pa ustrezno povečuje. Neto zunanji dolg dosega dobro tretjino lanskega BDP. Donosi na 10-letne državne obveznice Slovenije in njihova dinamika je primerljiva donosom na italijanske in španske.

BANKS HAMPER ECONOMIC RECOVERY AND THEIR OWN REHABILITATION

Velimir Bole, Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

13

Domestic consumption decreased in July, a decline was but exceptional, a longer-term dynamics remained robust. Both, investment spending and government spending were reduced. Foreign demand began to crumple in June, as well. The contraction in exports is bounded mainly to exports to other EU countries, while exports outside the EU remain stable. Despite the slow-down of domestic and export demand, companies do not consider the performance to be poor. Manufacturing activity in July was not subjected to the demand constraints, while the demand for services remained weak and continued to hamper recovery. Expectations for the next few months do not point to a contraction in demand. The own assessment of the economic situation by the households continues to improve, but the uncertainty, regulatory compression of banks and systematic criminalization of normal credit business discourage them from major purchases of consumer durables.

The slowdown in growth of foreign trade continued during the summer; former surplus was replaced by deficit; while the potential negative consequences of the VW scandal will be shown in the autumn months.

The economic climate has cooled somewhat in September; this is mostly due to a reduction in confidence in the manufacturing sector and in construction, while confidence in the services sector improved somewhat. Expectations for the next three months have deteriorated in manufacturing, while they have improved in construction. Confidence in the retail trade has strengthened, but expectations have deteriorated. Economic sentiment in the EU28 in September compared to September last year recovered.

Industrial production in the year to year comparison improved, but the trend has stagnated. In August, the industrial production in the EU28 decreased slightly, in the euro area slightly more. In both, there was a growth in year on year comparison; most notably in Sweden and Greece, while the biggest decrease was in the Czech Republic and Croatia.

The value of finished construction works in August was lower than in July, but the trend of construction hours indicates that construction is growing. Tourism was successful in the summer, the number of overnight stays in the year increased by one-tenth; both foreign and

domestic tourists contributed. The number of air passengers increased even more, road transports stagnated, transport at the Port of Koper was a quarter larger than last year.

14

Labor market situation is improving. The number of active population is decreasing, while the number of working population is rising. The number of employees and self-employed is increasing as well. This reduces the number of job-seekers; the newly registered job seekers lag behind the number of those who leave employment offices. Labor market institutions are otherwise increasingly effective in recruiting people who have lost their jobs, and there is increasing precariousness of employment: people who lose their jobs because they reached the end of fixed-term employment term again obtain employment for a specified time or become self-employed 'entrepreneurs'. The unemployment rate in the euro area remained the same in August as in July, but was 0.5 percentage points lower than in August last year. Among the EU Member States the lowest unemployment rates are in the Czech Republic and in Germany, the highest in Spain and in Greece.

Deflation is not giving up. September prices decreased again, and even longer-term dynamics remained negative. While the prices were until September pushed down by lower prices of oil the prices of services fell sharply in September. Of the product groups, the highest increase of prices was in clothing and footwear while prices in transport, recreation and culture activities decreased. Endogenous deflation is in Slovenia much stronger than in the euro area. Industrial producer prices in August fell even more and long-term dynamics remained negative. Price expectations indicate that in the next few months one can expect very weak price dynamics. Raw material prices in the past month rose slightly; mostly oil and food prices, while the prices of metals declined. In a year, prices of raw materials decreased, the price of oil the most, and food prices the least.

In August, wages in the business sector continued to decline, more long-term dynamics remained virtually unchanged. The wages in the government sector increased slightly in all three segments (public administration, education, and health and social care). In a year, wages increased the most in manufacturing, financial and insurance services and professional, scientific and technical activities. In the government sector, wages increased in public administration, remained unaltered in the health sector, while they decreased in education.

Labor costs in the business sector in the last year and a half were rising as fast as in the euro area with a much larger fluctuations; while in general government labor costs were stagnating and increasingly lagging behind the euro area.

Revenues of the general government sector in September declined sharply which reduced the more long-term dynamics, as well. The bulk of the fall has brought by halving of the revenues by excise duties, which is most likely the result of moving the timing of payments. This is confirmed by the structural dynamics of the value added tax; reduction of value

added tax on domestic sales and constant influx of value added tax on imports.

Direct taxes and other fiscal revenues rose in September, they grew even more in the long term. The revenues of the personal income tax increased the fastest while other more important direct tax forms stagnated or decreased slightly.

Total loans in August fell again; the cumulative decline in this year has been even faster than before the rehabilitation of the banks. The dynamics is lagging behind euro area dynamics which is the case particularly for loans to companies. On the other hand, deposits are rising, especially rapidly the deposits of companies. There is no sound explanation for the compression of credits. Namely, the demand in large parts of the economy is at a normal level, corporate indebtedness in Slovenia is already well below average indebtedness in the euro area, and indebtedness of households is the lowest in the euro area, the dynamics of deposits (liquidity) is stronger than in the euro area. This systematic blocking of credit financing is used at a time when ECB purchases over € 60 billion of securities monthly (correspondingly over 200 million of Slovenian banks) to increase credit and economic activity. It is therefore a deliberate blocking of credits, which is indicated by a comparison between credit standards for households in Slovenia and in the euro area, where the households are much more in debt than Slovenia households. Such inhibition of potential growth of the banks' trading activities does not hinder only economic recovery but also the rehabilitation of bank balance sheets.

15

Growth in the balance of payments surplus continued in August; after eight months it has already reached 4.8% of last year GDP, the net external debt amounts to one third of annual GDP. Two-thirds of the gross external debt is accounted for by the state.

The surplus of the current account is created by a surplus on the trade account and on the services account; they exceed the deficit in the accounts of primary incomes and current transfers. The capital and financial account after eight months indicate an increase in liabilities. The liabilities created through direct investment account decreased while they increased by purchases of securities and other investments. All flows are much more subdued this year than they were last year. Slovenia's gross external debt increased by less than one percent; the share of private debt is steadily decreasing, the share of the public debt correspondingly increasing. Net external debt reached a third of last year's GDP. The yields on 10-year government bonds of Slovenia and their dynamics are comparable to the yields on Italian and Spanish bonds.

AGREGATNO POVPRASEVANJE IN PRIČAKOVANJA

1. Opazen potencial za rast trošenja ostaja neizkoriščen

Domače trošenje se je julija zmanjšalo za 1.5%. Padec je bil predvsem enkratne (slučajne) narave, saj je bolj dolgoročna dinamika ostala še naprej krepka (rast impulznega trenda je na letni ravni julija še vedno presegala 6%).

16

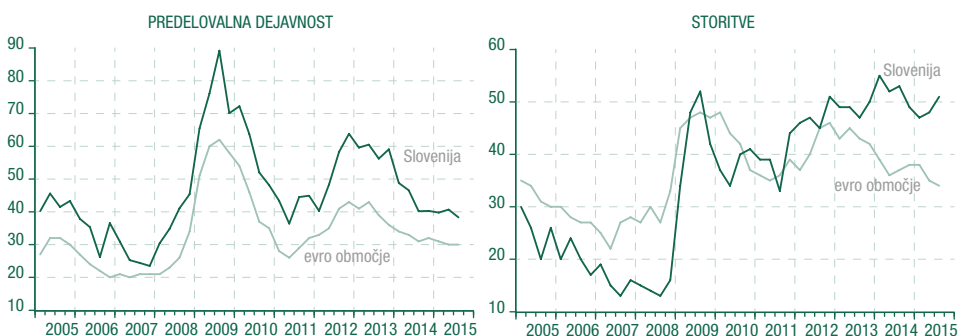
Julija se je zmanjšalo tako investicijsko trošenje kot tekoče trošenje države (za blago in storitve), vendar je bil padec (sicer zelo nestabilnega) tekočega trošenja države precej večji od krčenja investicijskega trošenja (5% oziroma 1.4%). Trendna dinamika investicijskega trošenja je tako opazno opešala glede na siceršnjo dinamiko v letošnjem letu; julija je komaj še presegala 1% letno, medtem ko je bila v povprečju prvega polletja večja od 7%!

Tudi izvozno trošenje je po juniju začelo pešati. Bolj dolgoročna dinamika se je močno znižala že julija, ko je padla na okoli 5% letno, medtem ko je avgusta postala že negativna, medletna rast pa je bila le še 2.1% (še junija je presegala 10%).

Krčenje izvoza je omejeno predvsem na izvoz v ostale članice EU. Izvoz izven EU ima precej drugačno dinamiko; do vključno julija pravzaprav sploh ne peša (še julija je, na primer, medletno rasel po preko 10%). Tudi izvoz celotne EU ostaja zelo živahen (julija je naraščal po okoli 7% letno).

Navkljub pešanju domačega in izvoznega trošenja, podjetja sredi tretjega četrletja niso slabo ocenjevala predvidene gospodarske aktivnosti do konca leta, med drugim niso predvidevala (dodatnega!) pešanja trošenja.

Omejitve v povpraševanju

Vir: Eurostat; AMECO; lastni izračuni

Opomba: Odstotek podjetij, ki jih nezadostno povpraševanje resno ovira pri poslovanju

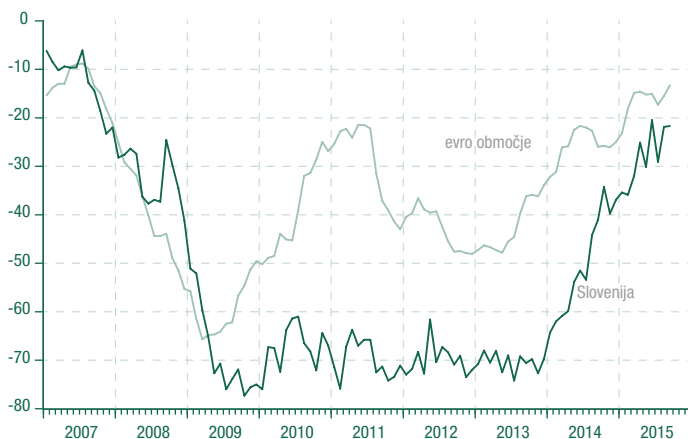
Na sliki je prikazan odstotek podjetij predelovalne dejavnosti in storitvenih sektorjev, ki jih je julija nezadostno povpraševanje resno oviralo pri poslovanju. Na dlani je, da predelovalna dejavnost, ki obsega praktično vse izvoznike blaga, julija še ni bila izpostavljena dodatnim omejitvam povpraševanja. Še več, povpraševanje je bilo (tako v Sloveniji kot v evro območju) julija na ravni »normalno zagretega« gospodarstva (na primer iz leta 2005). Po drugi strani pa slika kaže, da je bilo julija povpraševanje podjetij iz storitvenih dejavnosti še naprej zelo šibko, tako da še naprej resno omejuje okrevanje podjetij.

Veliko diferencialno stiskanje domačega trošenja v Sloveniji (glede na evro območje) se vidi tudi v relativno precej slabšem položaju storitvenih podjetij v Sloveniji, saj so se v evro območju omejitve v povpraševanju pri storitvenih podjetjih po začetku krize vsaj razpolovile, medtem ko so se v Sloveniji celo povečale.

17

Tudi pričakovanja za naslednjih nekaj mesecev ne kažejo opaznega spreminjanja povpraševanja, ne pri predelovalni dejavnosti (izvozu), ne pri storitvenih podjetjih. Pričakovano izvozno povpraševanje in še zlasti pričakovano skupno povpraševanje je namreč bilo pri podjetjih iz predelovalne dejavnosti malo nad dolgoletnim povprečjem in se še počasi povečuje. Podobno je tudi pri storitvenih podjetjih.

Ekonomski položaj prebivalstva

Vir: Eurostat; AMECO; lastni izračuni

Opomba: Neto odstotek prebivalstva, ki ocenjuje, da je njihov ekonomski položaj v zadnjih nekaj mesecih dober

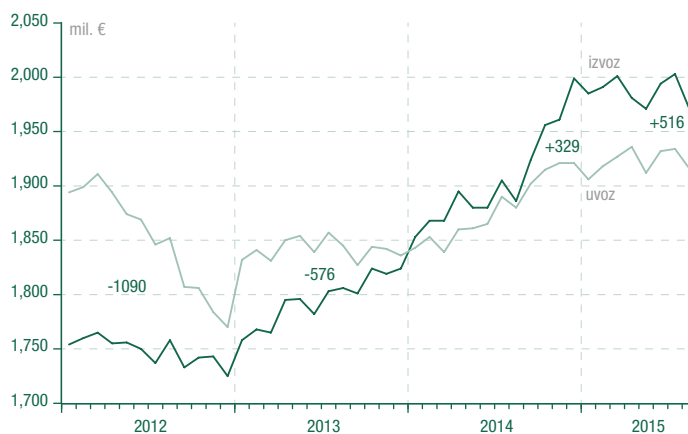
Kot kaže slika, se tudi ekonomski položaj prebivalstva še naprej postopno izboljšuje (to traja od tretjega četrtrletja 2013 dalje). Že v prejšnji številki GG smo pokazali, da ključna komponenta za bolj vzdržno rast gospodarske aktivnosti (namreč trošenje prebivalstva za trajne dobrine) sicer narašča, vendar zelo počasi. Slika, ki kaže (neto) ekonomski položaj

prebivalstva, pa kaže, da se je ta v zadnjih dveh letih zelo popravil in da v tretjem četrtletju letos že dosega raven iz začetka leta 2008. Verjetno je predvsem negotovost okolja, še zlasti možnega alternativnega načina financiranja trošenja, ki prebivalstvo zadržuje, da bi opazno povečalo trošenje. To potrjuje tudi hitro naraščanje depozitov prebivalstva. Prav veliko naraščanje depozitov (prebivalstva in podjetij), prikazano izboljševanje ekonomskega stanja prebivalstva ter omejitev povpraševanja v predelovalni dejavnosti nazorno ilustrirajo velike narodnogospodarske oportunitetne stroške (životarjenje-stagnacijo aktivnosti v storitvenih sektorjih, zelo skromno trošenje prebivalstva za trajne dobrine in počasno naraščanje investicijskega trošenja podjetij) piškave bančne intermediacije posojilnih skladov. Slednjo generira regulatorsko, daleč nadpovprečno, stiskanje bank ter v javnosti sistematično kriminaliziranje normalnega kreditnega poslovanja bank v zadnjih letih.

2. Umirjanje rasti blagovne menjave se je poleti nadaljevalo

Medletne stopnje rasti trgovinske menjave so se v avgustu zmanjšale, predhodni presežek pa je zamenjal negativni saldo. Negativne posledice škandala z VW se bodo odrazile šele v jesenskih mesecih.

Trgovinska menjava

Vir: SURS

Opomba: desezonirane vrednosti, številke med izvozom in uvozom so saldi na letni ravni, oziroma v osmih mescih 2015

Skupni izvoz avgusta 2015 znaša 1561 milijonov € (2.1% več kot v avgustu 2014), skupni uvoz 1627 milijonov € (enako kot avgusta 2014), kar pomeni primanjkljaj 67 milijonov € oziroma 95.9% pokritje uvoza z izvozom. Pri tem je bila odprema blaga v EU 1184 milijonov € (2.4% več kot leto prej), prejem blaga iz EU 1271 milijonov € (3.1% več),

kar pomeni primanjkljaj 87 milijonov € oziroma 93.2% pokritje uvoza z izvozom. Izvoz blaga v nečlanice EU je znašal 377 milijonov €, uvoz 356 milijonov €, kar da presežek 21 milijonov € ali 105.9% pokritje uvoza z izvozom.

V osmih mesecih skupaj znaša skupni izvoz 15607 milijonov € (5.3% več kot v enakem obdobju 2014), skupni uvoz je 15164 milijonov € (3.0% več), kar pomeni presežek 443 milijonov € oziroma 102.9% pokritje uvoza z izvozom. V menjavi s članicami EU je v tem obdobju izvoz znašal 12031 milijonov € (6.5% več kot leto prej), uvoz 12165 milijonov € (5.5% več kot leto prej), kar pomeni primanjkljaj 134 milijonov € ali 98.9% pokritje prejema z odpremo blaga. V menjavi z nečlanicami EU je bil izvoz 3575 milijonov € (1.3% več kot v enakem obdobju 2014), uvoz 2999 milijonov € (6% manj kot pred letom), kar da presežek 576 milijonov € ali 119.2% pokritje uvoza z izvozom.

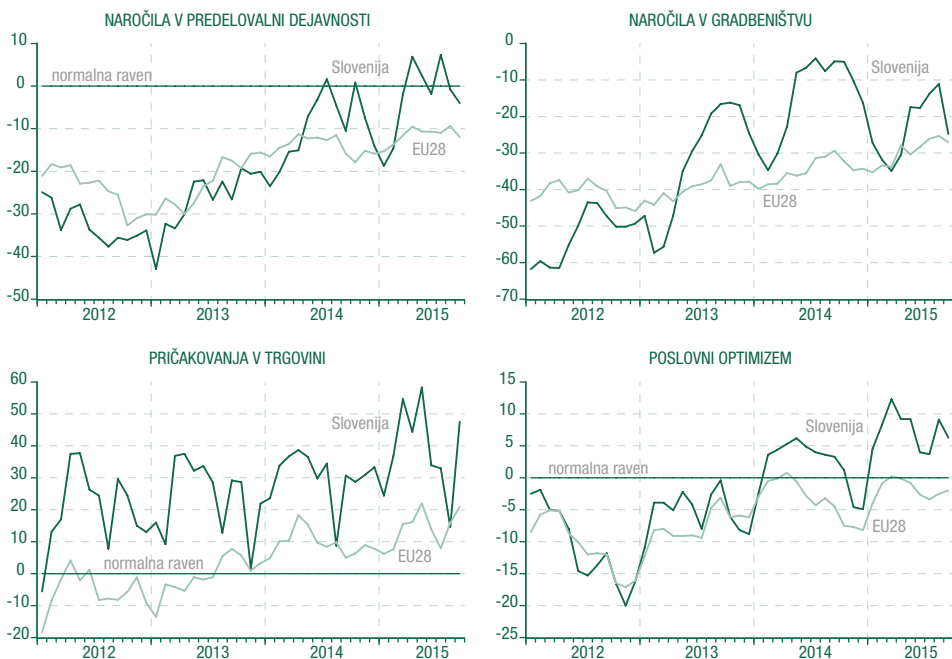
19

3. S prihodom jeseni hladnejša tudi gospodarska klima

Gospodarska klima se je v septembru nekoliko ohladila. Po anketi Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) o gospodarski klimi je bila vrednost njenega kazalnika v septembru glede na mesec prej za odstotno točko nižja, od septembra 2014 pa za 5,6 odstotne točke višja, hkrati je njegova vrednost za slabih deset odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja. Na septembrsko znižanje tega kazalnika so najbolj vplivala znižanja zaupanja v predelovalnih dejavnostih in v gradbeništvu ter znižanje zaupanja potrošnikov.

Naročila, pričakovanja, optimizem

20

Vir: Eurostat

Vrednosti kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila septembra za 3 odstotne točke nižja kot avgusta, glede na september 2014 je bila njegova vrednost višja za 3 odstotne točke, glede na dolgoletno povprečje pa za 7 odstotnih točk. Po SURS-ovih podatkih so se vrednosti kazalnikov stanj in pričakovanj za naslednje tri mesece v primerjavi s predhodnim mesecem večinoma znižale; zvišali sta se le vrednosti kazalnikov pričakovanj izvoza in pričakovano skupno povpraševanje.

V storitvenih dejavnostih se je klima nekoliko otoplila, saj je bila vrednost kazalnika zaupanja v teh sektorjih v septembru 2015 za odstotno točko višja kot predhodni mesec in hkrati za 9 odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja, v primerjavi s septembrom lani pa je bila njegova vrednost višja za 9 odstotnih točk.

Zaupanje v gradbeništvu se je skrhalo, saj je bila vrednost kazalnika zaupanja v tem sektorju v septembru za 4 odstotne točke nižja kot avgusta 2014 in za 9 odstotnih točk nižja kot septembra 2014. Poudariti velja, da so se vrednosti kazalnikov pričakovanj za naslednje tri mesece v gradbeni dejavnosti septembra v primerjavi s predhodnim mesecem večinoma zvišale.

Ankete SURS-a kažejo, da je bila vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno v septembru glede na predhodni mesec višja za sedem odstotnih točk, glede na september 2014 pa je bil kazalnik višji za 14 odstotnih točk. Vrednosti kazalnikov pričakovanj za naslednje tri mesece so se septembra v primerjavi s predhodnim mesecem večinoma znižale, zvišali sta se le vrednosti kazalnikov pričakovana prodaja in pričakovane prodajne cene.

Gospodarska klima se je septembra v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2014 v celotni EU28 popravila. V gradbeništvu so se v septembru naročila glede na mesec prej znižala za 1,8 odstotne točke, glede na september lani pa so bila za dobri dve odstotni točki višja. Glede na avgust so se v septembru za 5 odstotnih točk zvišala pričakovanja v trgovini na drobno, pričakovanja v predelovalnih dejavnostih pa so se v enakem obdobju poslabšala za 2,6 odstotne točke.

21

GOSPODARSKA AKTIVNOST IN ZAPOSLENOST

4. Industrijska produkcija ponovno navzgor

Industrijska produkcija se je v medletni primerjavi popravila. Po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a je bila industrijska produkcija v avgustu 2015 za 8,1% višja kot v enakem mesecu leta 2014. Impulzni trend kaže, da se je v avgustu industrijska produkcija zniževala po stopnji -0,03%.

Dejavnost rudarstva se je po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a v letošnjem avgustu v primerjavi z avgustom 2014 povečala za dobrih 11%. Impulzni trend pa kaže, da se je v avgustu dejavnost rudarstva zniževala po stopnji -1.87%.

Produkcija predelovalnih dejavnosti se je po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a v avgustu v primerjavi z avgustom 2014 povišala za 8,6%, impulzni trend pa kaže, da je v avgustu dejavnost predelovalne industrije ostala nespremenjena.

Desezonirani podatki Eurostata kažejo, da je v mesecu avgustu 2015 glede na julij industrijska produkcija v EU28 upadla za 0,3%, na območju evra (EA19) pa za 0,5%. Glede na avgust lani pa je v letošnjem avgustu industrijska produkcija v EU28 porasla za 1,9%, na območju evra pa za 0,9%. Med državami članicami, za katere so dostopni podatki, je industrijska produkcija v avgustu glede na mesec poprej najbolj porasla na Švedskem (4%) in v Grčiji (3,9%), najbolj pa je upadla na Češkem (-4,3%) in na Hrvaškem (-4,1%).

5. Precejšnja poletna rast turističnega povpraševanja

Po podatkih SURS-a je bila vrednost gradbenih del avgusta letos za 4,5% nižja od vrednosti gradbenih del, opravljenih v juliju, vrednost opravljenih gradbenih ur v avgustu v primerjavi

z istim mesecem 2014 se je znižala za dobrih 15 odstotkov. Impulzni trend opravljenih gradbenih ur pa kaže, da je v juliju letošnjega leta sektor gradbeništva rasel z mesečno stopnjo rasti 0,59%.

Skupno število turističnih prenočitev se je v visokem poletju precej povečalo. Julija letos jih je bilo za 10,9% več kot v enakem mesecu leta 2014, hkrati pa obdelava podatkov kaže, da se je skupno število prenočitev v sedmem mesecu letos zviševalo po mesečni stopnji 0,57%. Pri tem je prišlo do porasta tako domačega kakor tudi tujega turističnega povpraševanja, saj je v juliju število turističnih prenočitev domačih gostov poraslo za 8,3% glede na julij 2014, število prenočitev tujih gostov pa za 12,1%. Impulzni trend prenočitev domačih gostov v letošnjem juliju kaže krčenje po stopnji 0,32% mesečno, impulzni trend prenočitev tujih gostov pa rast po stopnji 0,71%.

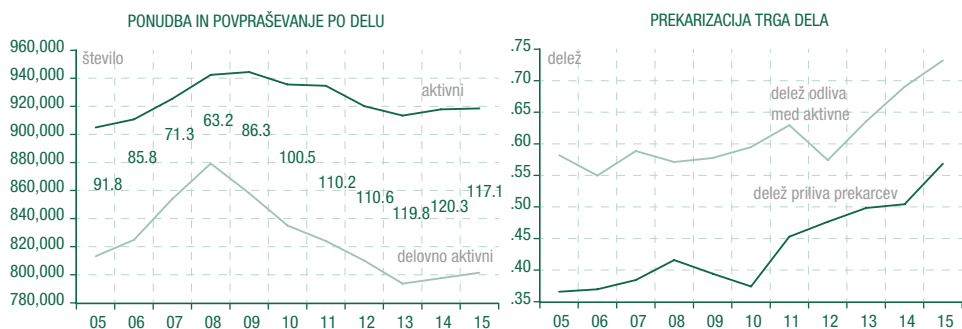
22

Podatki SURS-a o transportu za avgust kažejo, da je bilo v zračnem prevozu prepeljanih za 13% več potnikov kot avgusta lani, število opravljenih potniških kilometrov pa je bilo v zračnem prevozu prav tako večje in sicer za 10%. V cestnem mestnem prevozu je bilo avgusta prepeljanih za 1% manj potnikov kot v istem mesecu 2014. V luki Koper je bil blagovni promet v avgustu za 26% večji kot avgusta lani.

6. Brezposelnost ponovno nekoliko manjša

Na trgu dela se je stanje nekoliko popravilo. Število aktivnih prebivalcev se je po podatkih SURS-a v mesecu avgustu 2015 zmanjšalo na 913580 oziroma za 1456 oseb glede na mesec prej, glede na avgust 2014 pa se je število zmanjšalo za slabih 3 tisoč oseb oziroma 0,3 odstotka. V avgustu je bilo v Sloveniji 805645 delovno aktivnih prebivalcev. Glede na julij se je število delovno aktivnih povečalo za 166 oseb, glede na avgust 2014 pa se je to število povečalo za 3921 oseb ali 0,5%. Med zaposlenimi osebami jih je bilo v avgustu še vedno slabih 93% zaposlenih pri pravnih osebah, njihovo število pa se je od avgusta lani povečalo za poldrugi odstotek. Število zaposlenih pri fizičnih osebah se je glede na avgust 2014 povečalo za 0,1%. Med samozaposlenimi pa je bilo 67% samostojnih podjetnikov posameznikov, katerih število se je v samem avgustu povečalo za 10, od avgusta 2014 pa za 4,2%.

Učinkovitost in prekarizacija trga dela

Vir: SURS

23

Po zadnjih podatkih ZRSZ je bilo v Sloveniji konec septembra 2015 registriranih 104758 brezposelnih oseb, kar je za 3177 oseb oziroma 2,9% manj kot ob koncu avgusta, v primerjavi s septembrom 2014 pa je bilo brezposelnih oseb manj za 6,9%. V letošnjem septembru se je na Zavodu za zaposlovanje na novo prijavilo 7174 brezposelnih oseb, kar je slabih 25% več kot v avgustu in za 9,6% manj kot septembra 2014. Med novo prijavljenimi je bilo 1414 iskalcev prve zaposlitve, 923 trajno presežnih delavcev in stečajnikov ter 3816 brezposelnih zaradi izteka zaposlitev za določen čas. Odliv iz brezposelnosti je septembra letos znašal 10351 brezposelnih oseb, med katerimi se jih je zaposlilo oziroma samozaposlilo 6999, kar je 48,9% več kot avgusta in 4,4% več kot septembra lani.

Po podatkih Eurostata je bila avgusta 2014 stopnja brezposelnosti na območju evra (EA19) 11%, kar je enako glede na mesec poprej ter 0,5 odstotne točke manj kot avgusta lani. V celotni evropski osemindvajseterici (EU28) je bila stopnja brezposelnosti v avgustu 9,5% in se je glede na enak mesec v 2014 zmanjšala za 0,6 odstotne točke. Po Eurostatovih ocenah je bilo avgusta v EU28 23,0 milijona brezposelnih oseb, od teh 17,6 milijona na območju evra. Med posameznimi članicami EU so v avgustu najnižjo stopnjo brezposelnosti zabeležili na Češkem (5,0%) in Nemčiji (4,5%), najvišjo pa v Španiji (22,2%) in v Grčiji, za katero junijski podatek znaša 25,2%

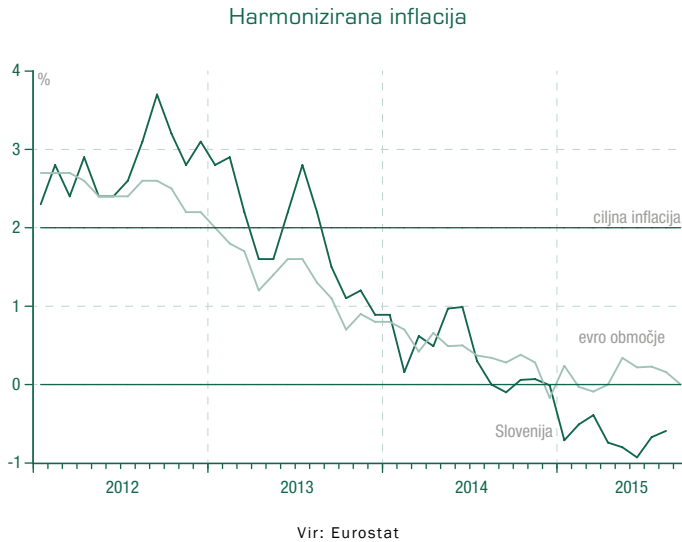
CENE, PLAČE, STROŠKI DELA

7. Pritiski deflacije ne pojenjajo

Septembra so se cene ponovno zmanjšale (za 0,1%). Tudi bolj dolgoročna dinamika je ostala še naprej negativna (impulzni trend je septembra padal po letni stopnji 1,2%). Medtem ko so do septembra cene stiskale predvsem vse nižje cene goriv, so se septembra močno

zmanjšale cene storitev (padle so za 1.65), medtem ko so cene blaga porasle za 0.7%. Padeč pri storitvah je bil predvsem sezonski, takšna je bila tudi večina povečanja cen pri blagu, saj je bila bolj dolgoročna dinamika tako pri storitvah kot pri blagu ravno nasprotna od tekoče dinamike; pri storitvah se je malo povečala, pri blagu pa se je dolgoročno padanje opazno okrepilo. Od skupin proizvodov so se septembra (zaradi novih kolekcij) najbolj povečale cene obleke in obutve, zmanjšale pa cene prevoza in (zaradi sezonskega znižanja počitnic v paketu) rekreacije in kulture.

24

Primerljivo rast cen med državami evro območja kaže harmoniziran indeks cen; tudi ta se je septembra zmanjšal za 0.1%, v letu dni pa za 1%. Pritiski endogenizacije deflacije so v Slovenji še naprej precej večji kot v evro območju, kot kaže osnovna inflacija (ki ne obsega rasti cen energentov in nepredelane hrane). Ta je v Slovenji še naprej precej nižja kot v evro območju (0.3% oziroma 0.8%).

Cene industrijskih proizvajalcev so se avgusta zmanjšale za 0.3%. Tudi bolj dolgoročna dinamika proizvajalčevih cen je še naprej negativna (impulzni trend pada po letni stopnji 2.5%, medletna stopnja padanja pa se je avgusta podvojila, porasla je na 0.4%).

Proizvajalčeve cene so se avgusta zmanjševale povsod razen pri energiji, najhitreje so se zmanjševale cene potrošnih dobrin. Še zlasti hitro so se zmanjševale proizvajalčeve cene proizvodov za izvoz (v mesecu dni so se zmanjšale za 0.5%).

Cenovna pričakovanja kažejo, da lahko tudi za naslednjih nekaj mesecev pričakujemo zelo šibko dinamiko cen. Tako pričakovanja za cene blaga na drobno, za cene storitev kot za

proizvajalčeve cene so septembra šibkejša od dolgoročnega povprečja. Pri storitvah se sicer pričakovane cene (z nihaji) vse bolj približujejo dolgoročni povprečni dinamiki, vendar je zaostanek septembra ponovno malo večji kot pred nekaj meseci (delež anketiranih, ki pričakujejo zmanjšanje cen presega delež tistih, ki pričakujejo povečanje cen za okoli 5% vseh anketiranih). Pri blagu pričakovanja zaostajajo za dolgoletnim povprečjem še bolj kot pri storitvah.

Cene surovin so v zadnjem mesecu (do 6 oktobra) v evrih porasle za 0.2%. Najbolj so porasle cene nafte in hrane (za 5.6% oziroma za 2.1%), medtem ko so se najbolj zmanjšale pri kovinah (za 3.1% v evrih). V zadnjem letu so se cene surovin v evrih zmanjšale za 4.8%. Najbolj so se zmanjšale cene nafte (za 35% v evrih), najmanj pa cene hrane (za 0.2%), medtem ko so se cene zlata povečale (za 5.3%).

25

8. Stroški dela v državi še naprej zaostajajo za gospodarstvom in za evro območjem

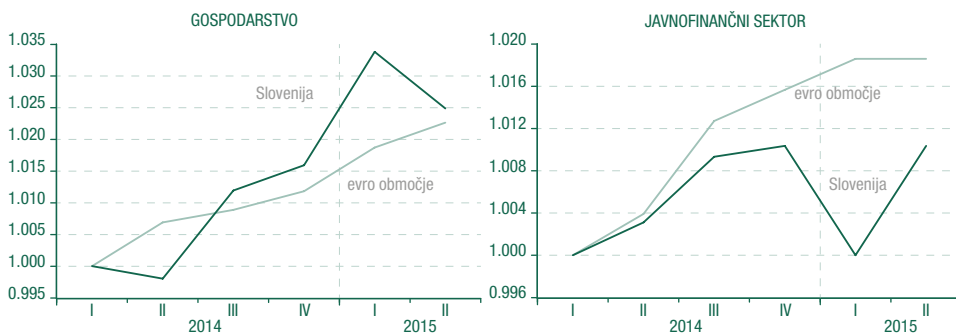
Po treh mesecih so se avgusta plače ponovno zmanjšale (za 1.1%). Bolj dolgoročna dinamika je ostala praktično nespremenjena (medletno so povprečne plače rasle po 0.5%).

Avgusta so se v gospodarstvu plače povečale le v gostinstvu in strokovnih ter znanstveno tehničnih dejavnostih (za 0.9%), v ostalih dejavnostih so se zmanjšale. Najbolj so se zmanjšale v oskrbi z električno energijo in oskrbi z vodo (za 7.3% oziroma 4.5%). V javnofinančnem sektorju so se plače avgusta malo povečale v vseh treh segmentih (v javni upravi, v izobraževanju in zdravstvenem in socialnem varstvu).

V zadnjem letu so se plače najbolj povečale v predelovalni dejavnosti, finančnih in zavarovalniških storitvah ter strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (za po 2.5%), medtem ko so se najbolj zmanjšale v elektrogospodarstvu ter rudarstvu (za 8-9%). V javnofinančnem sektorju so se plače povečale v javni upravi (za 0.7%), nespremenjene so ostale v zdravstvu, zmanjšale pa so se v izobraževanju (za 1.2%).

Dostopni so že podatki o celotnih stroških dela do drugega četrtletja 2015. Na sliki je dokumentirana njihova trajektorija v zadnjem letu in pol.

Stroški dela

Vir: Eurostat; lastni izračuni

Opomba: Stroški dela v gospodarstvu in javnofinančnem sektorju; desezonirane vrednosti; normirano na 2014/I=1

26

Stroški dela v gospodarstvu so v Sloveniji v zadnjem letu in pol naraščali v povprečju tako hitro kot v evro območju, čeprav s precej večjimi nihanjem; še zlasti opazno je bilo zaostajanje v drugem četrletju lani in letos ter prehitevanje konec lanskega leta in v prvem četrletju letos.

V javnofinančnem sektorju stroški dela v Sloveniji v povprečju zadnjih šest četrletij praktično stagnirajo. Tako so še povečali zaostanek za evro območjem, kjer so enakomerno naraščali. Zaradi razkoraka v dinamiki stroškov dela (stagniranja v Sloveniji in naraščanja v evro območju) v zadnjih šestih četrletjih, so v Sloveniji stroški dela v javnofinančnem sektorju v zadnjem letu dni in pol zaostali z evro območjem še za dobro odstotno točko.

FINANČNA GIBANJA

9. Premik v timingu vplačil je (verjetno) stisnil javnofinančne prihodke

Prihodki javnofinančnega sektorja so se septembra močno zmanjšali (za skoraj 90 milijonov). Zmanjšala se je tudi dolgoročna dinamika (medletna stopnja je padla z 7.9% v avgustu na - 8.9% v septembru). Navkljub septembrskemu zmanjšanju pa je kumulativno povečanje javnofinančnih prihodkov v letošnjem letu (od januarja do septembra) preseglo ustrezne prihodke v lanskem letu za skoraj 183 milijonov (0.5% BDP).

Septembra so močno padli domači davki na blago in storitve, saj so bili skoraj tretjino manjši kot pred letom dni. Glavnino padca je prineslo praktično razpolavljanje trošarin, te so se namreč zmanjšale z 142 milijonov v avgustu na samo 76 milijonov v septembru. Tako velik padec bi lahko bil posledica premika v timingu vplačil, vendar bo za dokončno

potrditev takšne ocene zmanjšanja trošarin potrebno počakati še kakšen mesec, čeprav je razlogov za takšen sklep kar nekaj.

Da je do krčenja verjetno prišlo zaradi premika timinga vplačil potrjuje še zlasti dinamika strukture davka na dodano vrednost. Septembra se je namreč opazno zmanjšal tudi davek na dodano vrednost po obračunu (z 216 milijonov v avgustu na 183 milijone v septembru), vendar se davek na dodano vrednost od uvoza ni zmanjšal. Kar kaže, da je verjetno septembra prišlo do premika v timingu vplačila, saj se davek na dodano vrednost od uvoza vplačuje enakomerno, po timingu uvoza. Navkljub velikemu septembrskemu padcu je letošnji kumulativni (od januarja do septembra) prihodek od domačih davkov na blago in storitve za okoli 60 milijonov višji kot v istem obdobju lanskega leta, medtem ko je samo davek na dodano vrednost kumulativno večji za 85 milijonov (za 5%).

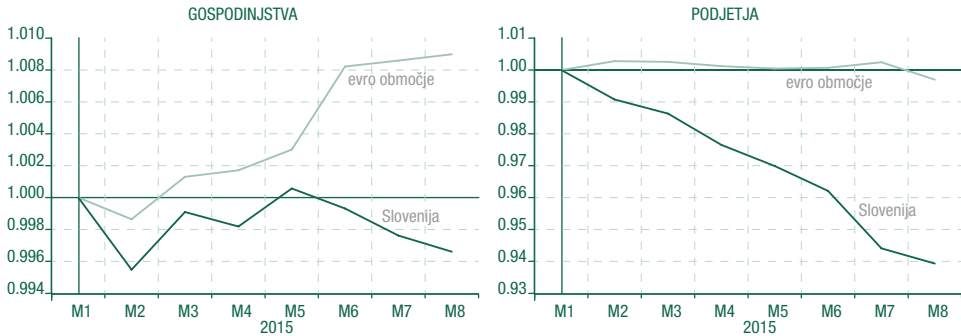
27

Neposredni davki in ostali fiskalni prihodki so septembra porasli za 1.4%, bolj dolgoročno pa so rasli po okoli 3% letno. Najbolj hitro so se povečevali prihodki od dohodnine (septembra so se povečali za 3.8%). Ostale bolj pomembne neposredne davčne oblike in ostali prihodki (še zlasti prispevki in davek na dohodek pravnih oseb) so se malo zmanjšali ali stagnerali; opazneje se je zmanjšal le davek na dohodek pravnih oseb (za 11%). Navkljub tekočemu zmanjšanju so bolj dolgoročno vse davčne oblike neposrednih davkov naraščale, najhitreje davek od dohodkov pravnih oseb, saj je za prek 16% presegel ustrezne vrednosti v lanskem septembru. Kumulativno so v letošnjem letu do septembra neposredni davki in ostali prihodki presegle ustrezne prihodke v lanskem letu že za 126 milijonov.

10. Kako dolgo se bodo krediti še zmanjševali?

Skupni krediti so se avgusta spet zmanjšali (za 0.3%), padli so tako krediti podjetjem (za 0.5%) kot gospodinjstvom (0.1%). Od začetka leta so se tako skupni krediti kumulativno zmanjšali že za 3.5% (6% na letni ravni), krediti podjetjem za 6% (10.3% na letni ravni) ter krediti gospodinjstvom 0.4% (0.7% na letni ravni). Krediti potemtakem letos padajo še celo hitreje kot leta 2012, pred sanacijo bank!

Krediti

Vir: ECB; BS; lastni izračuni

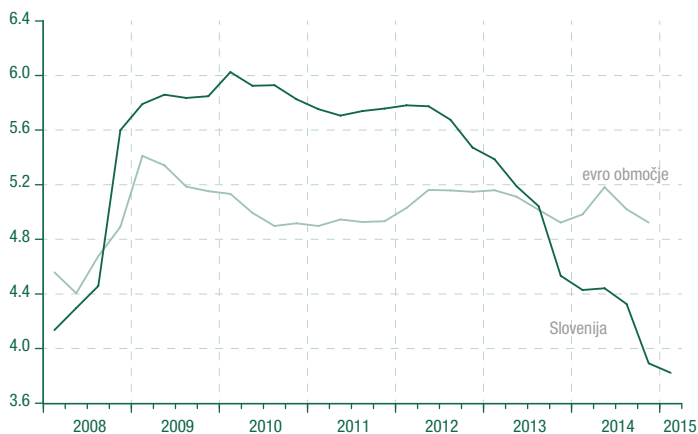
Opomba: Krediti podjetjem in prebivalstvu; normirano na 2015/1=1

28

Na sliki je dokumentirana razlika v dinamiki kreditov v evro območju ter v Sloveniji v letošnjem letu. Do avgusta so krediti prebivalstvu padli za okoli 0.4% in so tako zaostali za krediti prebivalstvu v evro območju za 1.2 (na letni ravni torej 1.8) odstotne točke rasti. Zaostanek kreditov podjetjem je še bistveno večji, saj so se v Sloveniji do avgusta zmanjšali za več kot 6% (na letni ravni torej za prek 10%), medtem ko v evro območju stagnirajo na nespremenjeni ravni. Tudi glede na evro območje torej krediti padajo hitreje kot sredi leta 2012, tik pred sanacijo bank!

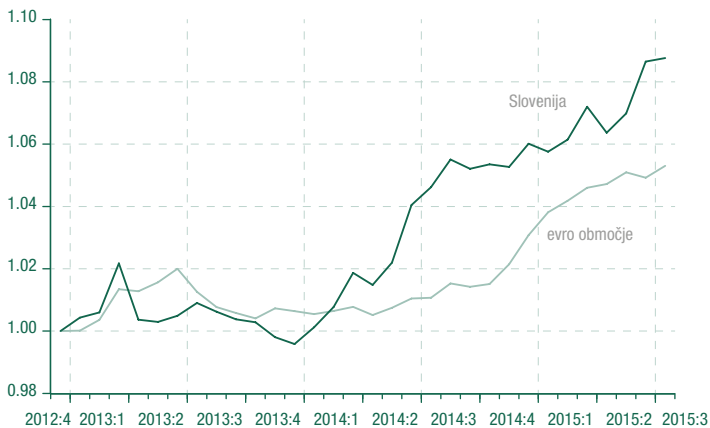
Skupni depoziti (podjetij in gospodinjstev) so avgusta porasli za 0.3%, bolj dolgoročno (medletno) pa so naraščali kar po 3.4% na leto in to ob padanju kreditov podjetjem in gospodinjstvom!. Depoziti naraščajo še zlasti hitro pri podjetjih, saj so se avgusta povečevali po medletni stopnji celo 6.5%, medtem ko so depoziti gospodinjstev rastle »samo« po 2.4% na leto.

Zadolženost podjetij

Vir: Eurostat; lastni izračuni
Opomba: Dolg na bruto poslovni višek (dolg na ebitda)

Depoziti podjetij in gospodinjstev

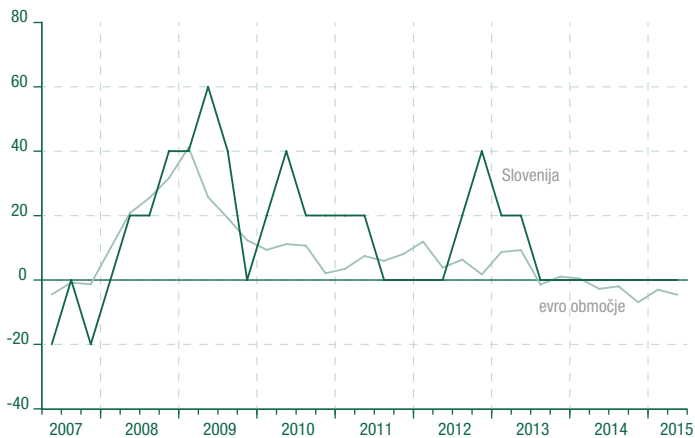
Vir: ECB; BS; lastni izračuni
Opomba: Depoziti podjetij in prebivalstva; normirano na 2013/1=1

Centralna banka in banke očitno še naprej stiskajo kredite podjetjem in prebivalstvu. Vprašanje je, kaj je razlog za takšno sistematično stiskanje? Ali so banke kapitalsko in (ali) likvidnostno manj primerne (bolj šibke) za kreditiranje kot pred krizo; ali morda ni zadostnega povpraševanja po kreditih; ali pa postaja (po Baslu 3) v Sloveniji kreditiranje postranska dejavnost bank. Centralna banka in banke vztrajajo pri takšni usmeritvi, čeprav

je (kot smo pokazali) obseg povpraševanja v velikem delu gospodarstva (vsaj v celotnem izvoznem delu gospodarstva), praktično na normalni ravni, čeprav je finančna podpora teh podjetij v najboljšem primeru enaka kot v prvih letih krize, tako da je nezadostno financiranje ključna omejitev za njihovo poslovanje, dalje, čeprav je zadolženost podjetij v Sloveniji (kot se vidi na sliki) že daleč pod povprečjem v evro območju, zadolženost prebivalstva pa najmanjša v evro območju, njegovo ekonomsko stanje (kot je ilustrirano v poglavju o trošenju) pa praktično očiščeno kriznih posledic in končno, čeprav je dinamika depozitov (torej likvidnost podjetij in prebivalstva) naraščajoča in opazno močnejša kot v evro območju (glej priloženo sliko).

30

Kreditni standardi bank za kreditiranje prebivalstva

Vir: ECB; lastni izračuni

Opomba: Neto spreminjanje kreditnih standardov za kreditiranje gospodinjstev; pozitivne vrednosti pomenijo zaostrovanje kreditnih standardov.

Še to! Takšno sistematično blokiranje kreditnega financiranja se dogaja v obdobju, ko centralna banka (ECB) vsak mesec odkupi od bank evro območja vrednostne papirje za preko 60 milijard evrov (aliquotno torej preko 200 milijonov od slovenskih bank) zato, da bi povečala kreditno posredovanje in (s tem) gospodarsko aktivnost.

Seveda ni dvoma, da gre za namerno blokiranje kreditov in ne za morda stranski produkt morebitnega drugega ekonomsko-političnega instrumenta; to je, na primer, razvidno že na sliki kreditnih standardov za kreditiranje gospodinjstev (v prejšnjih GG smo prikazali analogno sliko kreditnih standardov za podjetja). Slika namreč jasno dokumentira nezmanjšano(!) regulatorno zaviranje kreditov gospodinjstvom (torej, nespremenjeno zategovanje kreditnih standardov), čeprav v evro območju, kjer je prebivalstvo več kot enkrat bolj zadolženo od prebivalstva v Sloveniji, banke popuščajo kreditne standarde za kredite prebivalstvu že od začetka 2014 in čeprav je zatečeno zategovanje kreditnih

standardov (kumulirano od začetka krize) v Sloveniji precej večje kot v povprečju evro območja.

S takšnim sistematičnim zaviranjem potencialno možne rasti bančne aktivnosti (kreditne rasti), regulator in banke ne le zavirajo okrevanje gospodarstva in razdolževanje podjetij, temveč tudi možno rehabilitacijo (krepitev) bančnih bilanc. Če namreč banke z zatečeno aktivnostjo že pokrivajo slabitve (za stare kredite), potem vsako nadaljnje povečanje bruto dohodka (torej velikosti bilance-aktivne) neposredno povečuje dobiček in torej solventnost bank. Postavlja se torej vprašanje, kakšen je končen cilj opisane strateške usmeritve bank oziroma ustreznega reguliranja bank?

31

11. Plačilnobilančni presežek po dveh tretjinah leta za petino presega primerljivega lani

Rast plačilnobilančnega presežka se nadaljuje, saj po osmih mesecih letos dosega že 4.8% lanskega BDP, neto zunanji dolg pa znaša tretjino letnega BDP. Dve tretjini bruto zunanjega dolga odpade na državo.

V avgustu je znašal presežek tekoče plačilne bilance 178.8 milijonov € (avgusta 2014 je bil le 13.9 milijonov €), kar je rezultat blagovnega presežka 3.8 milijonov € (lani primanjkljaja 30.7 milijonov €), storitvenega presežka kar 256.4 milijonov € (lani 222.0 milijonov €), primanjkljaja v dohodkih primarnih faktorjev 58.6 milijonov € (lani 142.9 milijonov €) in primanjkljaja v sekundarnih dohodkih, transferih 22.78 milijonov € (lani 34.5 milijonov €). V turizmu je bil avgusta priliv večji od lanskega za 6.2%, odliv manjši za pol odstotka. V bilanci primarnih dohodkov so bili avgusta letos izdatki za obresti manjše za 44%, zaslužki od obresti pa skoraj enaki lanskim v avgustu.

Plaćilna bilanca

postavka	januar – avgust		avgust	
	2014	2015	2014	2015
I. Tekoči račun	1,492.7	1,784.6	13.9	178.8
1. Blago	684.0	1,019.7	-30.7	3.2
1.1. Izvoz blaga	14,855.3	15,667.9	1,545.7	1,581.9
1.2. Uvoz blaga	14,171.3	14,648.2	1,576.4	1,578.1
2. Storitve	1,177.3	1,369.8	222.0	256.4
3. Primarni dohodki	-46.0	-249.7	-142.9	-58.6
4. Sekundarni dohodki	-322.6	-355.3	-34.5	-22.8
II. Kapitalski račun	-36.1	65.9	-16.7	14.4
III. Finančni račun	1,337.4	1,707.8	-54.9	89.3
1. Neposredne naložbe	-588.2	-354.8	-230.3	-66.4
2. Naložbe v vrednostne papirje	-4,524.2	1,135.6	105.8	-135.0
3. Finančni derivativi	-9.9	20.6	-3.0	-5.4
4. Ostale naložbe	6,316.1	917.7	92.7	319.2
5. Rezervna imetja	143.7	-11.2	-20.2	-23.0
IV. Neto napake in izpustitve	-119.2	-142.7	-52.1	-103.8

Vir: Banka Slovenije, milijoni €

V osmih mesecih skupaj znaša saldo tekoče bilance 1785 milijonov € (19.5% več kot v enakem obdobju 2014) in to kot rezultat presežka v blagovni bilanci 1019.7 milijonov € (lani 684 milijonov €), presežka v storitveni bilanci 1369.8 milijonov € (1177.3 milijonov €), primanjkljaja v bilanci primarnih dohodkov faktorjev 249.7 milijonov € (lani le 46.0 milijonov €) in večjega primanjkljaja v bilanci sekundarnih dohodkov 355.3 milijonov € (lani 322.6). Slednji je v veliki meri rezultat odliva dobičkov tujih lastnikov, podobno kot v drugih tranzicijskih državah. Turistični priliv je večji za 7.1%, odliv pa za 1.5% manjši, vendar še vedno neposredno ustvarja le 7% celotnega deviznega priliva Slovenije v prvih dveh tretjinah leta 2015.

Kapitalski račun po osmih mesecih izkazuje povečanje obveznosti za 65.9 milijonov €, v enakem obdobju lani pa je bilo njihovo zmanjšanje za 36.1 milijonov €. Pozitiven saldo na finančnem računu 1707.8 milijonov € (lani 1337.4 milijonov €) pomeni rast obveznosti (ali padec terjatev). Pri tem so neto neposredne naložbe povečale terjatve za 354.8 milijonov €, v enakem obdobju lani 558.2 milijona €. Namesto lanskega zmanjšanja obveznosti iz naložb v tuje vrednostne papirje 4524 milijonov € je letos povečanje obveznosti (torej neto

nakupov tujih vrednostnih papirjev v tujini) v višini 1135 milijonov €. Pri ostalih naložbah je v osmih mesecih lani prišlo do velikega povečanja obveznosti za 6316 milijonov €, letos le za 917 milijonov €. Rezervna imetja pri Banki Slovenije so se v prvih dveh tretjinah leta zmanjšala za 11.2 milijona €, v enakem obdobju lani pa povečala za 143.7 milijonov €).

Konec julija 2015 je znašal bruto zunanji dolg Slovenije 45387 milijonov € (409 milijonov € več kot mesec prej). Pri tem je bilo zasebnega negarantiranega dolga le še 35.3%. Neto zunanji dolg je znašal 12781 milijonov € ali 34% BDP iz 2014. Donos na 10-letne državne obveznice Slovenije se je ob dogodkih v DUTB dvignil za nekaj desetink odstotne točke in znaša 16. oktobra 1.83%. Ta je zdaj več kot primerljiv z donosi na italijanske (1.60%) in španske obveznice (1.77%), a manjši od donosov na primer na portugalske, pa tudi ameriške (2.03%) obveznice.

ZAKAJ SLOVENSKE GOSPODARSKE IN FINANČNE DRUŽBE PROPADAJO ?

(IN MEMORAM SLOVENSКИM DRUŽBAM - PRO MEMORIA)

Franjo Štiblar, Robert Volčjak, Maša Kranjc

34

Povzetek

Slovenske gospodarske in finančne družbe na mikro ravni doživele krizni šok enako nadpovprečno močno, kot ga je ekonomska politika in z njo celotna družba doživela na makro ravni. Analiza empirično ugotavlja, da je ključen razlog propadanja notranja slabost upravljanja družb, ki jih je pustila ranljive za zunanje vplive globalne finančne krize.

Summary: Why are Slovenian real and financial companies in downfall

Non-financial in financial companies in Slovenia experienced deep shock similar to the shock in economic policy on macro level leading to suffering of the whole society. The empirical analysis establishes that the crucial cause for downfall of companies was internal weakness in their corporate governance, which left them vulnerable to the external impact of global financial crisis.

1. Uvod

Globalna finančna kriza je imela velik negativen učinek na slovensko gospodarstvo. Po eni strani to kažejo makroekonomski indikatorji (padec BDP, porast brezposelnosti, primanjkljaja v plačilni bilanci in proračunu, kar oboje vodi v povečanje skupnega in javnega dolga), po drugi strani pa se na mikroekonomski ravni kaže kot propadanje posameznih gospodarskih družb realnega in finančnega sektorja. Empirična analiza skuša na osnovi vzorca 35 slovenskih gospodarskih družb realnega in finančnega sektorja odgovoriti na vprašanje, zakaj in kako so propadale. Identifikacija ključnih faktorjev propadanja bi bila lahko osnova za ustrezno notranje ukrepanje v posameznih družbah in ekonomsko-političnih ukrepov na ravni države, ki bi propadanje v prihodnje onemogočili. Ob sanaciji na makro ravni gre torej tudi za sanacijo na mikro ravni.

35

Z izbruhom svetovne gospodarske in finančne krize leta 2008 so tudi težave slovenskih družb postale bolj opazne. Seveda so se problemi pojavili že pred tem, vendar so jih vodstva uspešno reševala ali prikrivala, da pogosto niso bili vidni navzven. Večina menedžerjev je za propadanje obtožila krizo, ki pa ni edini razlog, da je (pre)veliko število slovenskih družb, ki so bile na trgu uspešne več desetletij, dokončno propadlo. Ključno vprašanje je, koliko so težave analiziranih družb v resnici posledica zunanjih dejavnikov (kriza), ali in koliko tudi notranjih slabosti družb.

Po uvodnem delu članek sestavljajo pregled v literaturi, teoretični okvir, metodološke pojasnitve, empirični del in zaključki. Podatke je obdelovala Maša Kranjc, izračune Robert Volčjak, vsebinsko-metodološko pa je študiji prispeval Franjo Štiblar.

2. Študija v literaturi

Podobnih empiričnih študij za slovenske gospodarske in finančne družbe v krizi ni veliko. Pomembno so naredili Bole V., Prašnikar J., Trobec D. (2014). Njihov cilj je bil drugačen od cilja te študije. Raziskali so kanale, prek katerih je pomanjkanje prave skrbne makro politike prispevalo k slabšanju poslovnih rezultatov. Pri tem jim je bila podatkovna osnova celotna skupina podjetij v predelovalni industriji, storitvah in gradbeništvu v Sloveniji v obdobju 2007-2012. Zaključek je bil, da so napačni timing in zaporedje ukrepov države, zaporedje ukrepov Banke Slovenije in kalibracija razdolževanja povzročili velike stroške slovenskim podjetjem. Prispevali so h kreditnemu krču in k pospešenemu prekinjanju finančnega posredovanja.

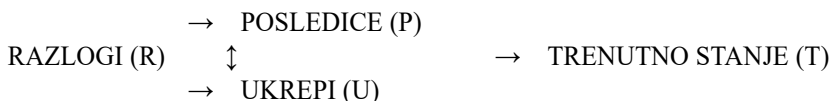
Za razliko od citirane študije ima ta študija za cilj analizirati vzroke poslabševanja situacije v družbah slovenskega realnega in finančnega sektorja, pri čemer se poskuša ugotoviti, ali in v kolikšni meri je razlog njihove slabosti prvenstveno zunanji (globalna finančna kriza), in koliko so k temu prispevali tudi notranji razlogi (slabosti v organizaciji in delovanju gospodarske (finančne) družbe same).

3. Teoretični okvir

V analizo je vključenih 35 gospodarskih družb v vzorcu, ki so jih v seminarских nalogah posamično analizirali študenti predmeta Bančništvo, zavarovalništvo in kapitalski trgi v študijskem letu 2013/2014. Seznam družb je v Dodatku. Ugotovitve seminarских nalog so bile prvenstveno kvalitativne narave. Sistematizirane (izčrpane iz teksta) so v 71 spremenljivk, ki jih je mogoče združiti v štiri sklope naslednjega shematiziranega procesa propadanja:

Shema 1: Proces propadanja gospodarskih in finančnih družb

36

Med štirimi koncepti obstaja teoretično predpostavljena kavzalna zveza, ki je utemeljena tudi s časovnim sosledjem: razlogi za propad (iz obdobja 2004 – 2008) so imeli svoje posledice (2008 – 2010), v tem času so bili sprejeti notranji in zunanji ukrepi sanacije (2008 – 2012), včasih pred včasih po posledicah, vse pa je rezultiralo v sedanjem stanju družb (2013 ali 2014 z naknadno analizo).

4. Metodologija

V pripravi za empirično kvantitativno analizo je iz študij posameznih družb ugotovljena prisotnost posameznega pojava, kar je označeno z binarnimi spremenljivkami: vrednost spremenljivke je 1, če je značilnost prisotna, in 0, če ni prisotna.

V resnici gre pri tem za metodološki proces obdelave podatkov, ki je nasproten običajnemu. Namreč, iz kvalitativnih informacij se je ustvarila najprej mreža atributivnih statističnih znakov 35 enot pojava v vzorcu (ki jih ni mogoče niti rangirati po intenzivnosti pojava), iz nje pa naprej baza numeričnih spremenljivk z vrednostmi statističnega znaka zgolj 0 ali 1. To v naslednjem koraku omogoča kvantitativno empirično analizo. Posamezna družba (enota pojava) ima lahko več značilnosti (vrednosti statističnega znaka) hkrati.

Tako pridobljena osnovna podatkovna baza binarnih spremenljivk (vrednosti 0 ali 1 za posamezno spremenljivko za posamezno družbo) je statistično obdelana v dveh korakih:

V prvem koraku, je ugotovljena frekvenca prisotnosti posameznih spremenljivk v celotnem vzorcu 35 gospodarskih in finančnih družb. Odgovori na vprašanje, kateri dejavniki so bili najbolj pogosti razlog propadanja družb, v kakšni obliki se je propadanje najpogosteje

pokazalo in kateri ukrepi so bili najpogosteje sprejeti za odpravo slabosti ter, končno, kakšna so najpogostejša stanja analiziranih družb konec 2014. Gre za analizo statističnih znakov samih in frekvenco njihove prisotnosti.

Naslednji korak je regresijska analiza za identifikacijo vplivov neodvisnih na odvisne spremenljivke v skladu s teoretično hipotezo podano v Shemi 1.

Ker rezultati z binarnimi spremenljivkami (0, 1) niso bili statistično signifikantni, so bili za pridobitev zveznih vrednosti spremenljivk oblikovani faktorji. Iz osnovne matrike 71 spremenljivk X za 35 družb v analizi je s pomočjo vsebinske in statistične selekcije kreirana matrika latentnih (neopazljivih) spremenljivk, konceptov – faktorjev. Da bi zagotovili neodvisnost (ortogonalnost) med faktorji, so znotraj posameznega sklopa konceptov faktorji podvrženi varimax rotaciji.

37

Tabela 1:
Oblikovanje faktorjev F iz osnovnih spremenljivk X

Koncepti neopazljivi	Osnovne spremenljivke X število	Faktorji F število
Razlogi propada R	21	9
Posledice P	17	6
Ukrepi U	24	10
Trenutno stanje T	9	8
SKUPAJ	71	33

Število faktorjev posameznega sklopa konceptov je bilo izbrano tako, da le-ti pojasnijo kar največji delež variabilnosti osnovnih spremenljivk (načeloma vsaj 66% - 75%). Glede na jakost povezave osnovnih spremenljivk v posameznih faktorjih in njihove vsebinske interpretacije so ti potem dobili svoja imena. Iz opazovanih spremenljivk (observables) so oblikovane neopazljive spremenljivke (unobservables), ki so faktorji. Zatem so bile izračunane še vrednosti faktorjev (factor scores) za vsako od 35 analiziranih družb. Tako je iz podatkovne matrike X_{ij} (71 x 35) osnovnih vrednosti (0-1), že same oblikovane z obsežnim tudi subjektivnim pretvarjanjem kvalitativnega teksta študij v kvantitativno ponazoritev, nastala podatkovna matrika faktorjev F_{kj} (33 x 35).

Za faktorje je izračunana jakost povezanosti v korelogramu faktorjev, ki je bila statistična podlaga za specifikacijo regresijskih enačb za identifikacijo in kvantifikacijo vpliva dejavnikov propadanja družb.

Regresijska analiza

Prednost uporabe faktorjev F namesto osnovnih spremenljivk X je zveznost vrednosti znakov podatkov namesto diskretnih vrednosti 0 ali 1, slabost pa je ugotovitev vsebinske

interpretacije (smiselnosti) posameznih faktorjev, kakor jih je izbrala statistična signifikantnost povezav. Elementi X v enem faktorju naj bi bili namreč močno povezani, hkrati pa neodvisni (ortogonalni) od elementov X v drugem faktorju. Regresijska ocena je narejena v dveh oblikah:

1/ ocena posameznih enačb,

2/ ocena dveh rekurzivnih sistemov enačb, ki pa nista ocenjena rekurzivno. Specifikacija dveh sistemov enačb faktorjev je naslednja:

5. Utemeljitev specifikacije

V analizi nastopajo štiri skupine spremenljivk – faktorjev

- a) Med razlogi za propadanje družb so zunanji in notranji. Gre za opredmetenje teoretičnih razmišljanj o vplivu krize na gospodarske in finančne družbe (Štiblar, 2008) in analiza identifikacija Notranjih slabosti družb (Prašnikar, Cirman, 2008).
- b) Med posledicami negativnih zunanjih in notranjih vzrokov so krizne razmere pri delovni sili, kapitalu, organizaciji, proizvodnji, skratka slabo stanje v gospodarski/finančni družbi.
- c) Zunanji ukrepi prvenstveno obsegajo ravnanje države, ki je kapitalsko pomagala mnogim od analiziranih družb, pri tem pa postavila zahteve po kadrovske racionalizaciji, spremembah programov, institucionalnih spremembah...
- d) Stanje analizirane družbe prikazano v osmih institucionalnih možnostih. Konkretno gre za naslednje možnosti pravnega statusa analiziranih družb danes (Kranjc, M. 2015):

Stečajni postopek

Največ analiziranih družb je v postopku stečaja. Stečajni postopek je oblika prenehanja prezadolženega dolžnika na način, da se v okviru postopka, ki ga operativno vodi stečajni upravitelj ob nadzoru sodišča, unovči celotno premoženje stečajnega dolžnika ter iz njega izoblikuje stečajna masa. Iz slednje se po pravilih in v vrstnem redu, kot ga določa zakonodaja, poplačajo upniki prezadolženega dolžnika. Njegovo bistvo je v enakopravnem obravnavanju vseh upnikov in zagotovitvi čim boljših pogojev za čim večje poplačilo upnikov. Začetek stečajnega postopka insolventne družbe ne pomeni nujno prenehanja dejavnosti v celoti, saj je naloga stečajnega upravitelja, preveriti možnosti nadaljevanja dejavnosti v okviru tim. zdravih jeder družbe. V tem primeru je ekonomsko smotno, da se ohrani tista funkcionalna celota stečajnega dolžnika, ki ima osnovna sredstva, delovno silo in ustrezno znanje za preživetje na trgu. Pogosto se v praksi dogaja, da stečajni upravitelji zaradi pomanjkanja izkušenj z nadaljevanjem dejavnosti in zaradi obilice stečajev, ki jih vodijo, takoj po začetku stečajnega postopka prenehajo z vsako dejavnostjo stečajnega dolžnika, kar posledično onemogoči morebitno prodajo zdravih delov družbe oziroma prodajo stečajnega dolžnika kot pravne osebe. Posledica takšnega vodenja stečajnega postopka je nižja dosežena kupnina za premoženje stečajnega dolžnika in s tem oškodovanje upnikov, na drugi strani pa nepotrebna izguba delovnih mest.

Nadaljevanje poslovanja z izgubo

Nekaj analiziranih družb se je uspelo izogniti stečajju in nadaljujejo s poslovanjem, vendar ob zmanjšani aktivnosti, posledica česar je izguba v poslovanju. Zakon določa obveznosti organov upravljanja in nadzornih svetov družb, ki ob potrebni skrbnosti ugotovijo insolventnost družbe, ki jo vodijo. Potrebno je natančno oceniti višino in vzroke za nastalo izgubo. V primeru izgube je potrebno čim prej ugotoviti vzroke zanjo in jih odpraviti. Pogosto se v praksi dogaja, da se ne ukrepa pravočasno in se poslovanje nadaljuje kljub izgubi, kar je dolgoročno nevzdržno. Posledično je kasnejša odprava vzrokov izgube nemogoča, zato je tudi finančno prestrukturiranje neuspešno.

Prevzem

Prevzem družbe pomeni spremembo lastništva prevzete družbe, kar ni nujno negativno. Pomembno pri tem je, ali gre za strateškega lastnika, ki je pripravljen v družbo vlagati svež kapital, ali gre za lastnika, ki prevzeto družbo izčrpava zaradi svojega preživetja. Po navadi so prevzemniki tuja podjetja, česar posledica je manjša zaposljivost slovenskih državljanov. Prevzemi (»take over«) so del poslovnega vsakdana. Zakon definira prevzem kot položaj, ko prevzemnik sam ali skupaj z osebami, ki delujejo usklajeno z njim, doseže prevzemni prag. Pomeni torej pridobitev določenega deleža lastninskih pravic v prevzetem podjetju, ki pridobitelju daje zadosten delež glasovalnih pravic in omogoča vplivanje v družbi na poslovanje podjetja, temeljne odločitve oz. blokiranje odločitev skupščine. Praktično gledano gre za ponudbo ene ali več oseb (delničarjev) drugim delničarjem.

Prisilna poravnava

Nekaj analiziranih družb je v postopku prisilne poravnave. Nekateri ji pravijo tudi »legalna kraja«, saj imajo upniki družbe, ki se razglasi za insolventno in zato njeno vodstvo predlaga začetek postopka prisilne poravnave, le dve slabi možnosti; potrditi predlagano prisilno poravnavo ali pa oceniti, da bi bil njihov izkupiček večji v primeru stečajnega postopka. V primeru potrjene prisilne poravnave gre zgolj za zavezo insolventnega dolžnika upnikom, da bodo v določenem časovnem roku, kar lahko traja tudi več let, vsaj delno poplačani. Pri tem nimajo upniki nobenega zagotovila, da bodo ob zapadlosti znesek, razviden iz potrjene prisilne poravnave, zares prejeli. Pogosto insolventni dolžnik s prisilno poravnavo zgolj pridobi čas, v katerem lastniki družbo do konca izčrpajo in nato zoper prazno družbo predlagajo začetek stečajnega postopka. Navadno prisilno poravnavo predlaga dolžnik sam, ker meni, da bo z zmanjšanjem svojih obveznosti v bodoče posloval pozitivno. Upniki za potrditev prisilne poravnave glasujejo zato, ker menijo, da bodo na ta način še vedno poplačani v večji meri kot pa v primeru takojšnjega stečaja. Postopek se začne s predlogom dolžnika ali osebno odgovornega družbenika dolžnika za prisilno poravnavo, nato pa morajo upniki družbe v določenem času prijaviti terjatve do družbe. Predlog prisilne poravnave vsebuje tudi podrejeni zahtevek za stečaj, če bo sodišče predlog prisilne poravnave zavrglo ali zavrnilo. Sam predlog prisilne poravnave pomeni ponudbo upnikom, da pristanejo na zmanjšanje svojih navadnih terjatev oz. odložitvev zapadlosti terjatev. S tem predlogom mora dolžnik upnikom ponuditi najmanj 50 odstotno poplačilo v obdobju, ki ne sme biti daljši od štirih let. S tem mora upnikom ponuditi vsem enake pogoje za odpis ali odložitev terjatev.

Če je dolžnik kapitalska družba, lahko tudi upniki prenesejo svoje terjatve na dolžnika kot stvarni vložek na podlagi povečanja osnovnega kapitala dolžnika, seveda morajo biti vsi upniki obravnavani enako, ko jim v zameno ponudi delnice ali poslovni delež. Dolžnik mora v postopku tudi predložiti načrt finančnega prestrukturiranja, ki ga oceni pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij.

40

Načrt finančne reorganizacije je skup ukrepov, ki lahko pripomorejo k trajni rešitvi dolžnikovega finančnega položaja. V praksi je najpogostejši predlagani ukrep znižanje in odlog plačila obstoječih obveznosti. Dolžnik lahko predlaga znižanje obveznosti na 20 % in poplačilo v enem letu, ali pa manjše znižanje in poplačilo v nekoliko daljšem času (do pet let). Poleg tega načrt finančne reorganizacije pogosto predvideva odpuščanje delavcev, odprodajo nepotrebne premoženja, prenos dela poslov na drugo pravno osebo in tako naprej. Začetek postopka prisilne poravnave tako tudi prinese omejitev poslovanja samega dolžnika, saj sme opravljati samo redne posle v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti, ne sme tudi sklepati posojilnih ali kreditnih pogodb kot posojiljemalec, dajati poroštev in ne sme opravljati še nekaterih drugih pravnih dejanj. V postopku se tudi vse nedenarne terjatve pretvorijo v denarne. Ob samem začetku prisilne poravnave nastopi tudi pobot medsebojnih terjatev med insolventnim dolžnikom in upniki. Upniki na podlagi deleža svoje terjatve v skupni masi terjatev dobijo glasovalne pravice, s katerimi izražajo svojo voljo, ali se strinjajo s predlogom prisilne poravnave ali ne. Prisilna poravnava je sprejeta, če zanjo glasujejo upniki, ki imajo 6/10 vsote ponderiranih zneskov vseh priznanih in verjetno izkazanih terjatev v postopku prisilne poravnave. Če predlog prisilne poravnave ni izglasovan, sodišče ustavi postopek in začne stečajni postopek.

Likvidacija družbe

Odločitev za likvidacijo gospodarske ali finančne družbe je najbolj radikalna a pogosto smiselna. Stečajni bank lahko povzročijo katastrofalne posledice na gospodarstvu, zato je njihovo obvladovanje eno ključnih vprašanj kredibilnosti monetarnih in finančnih oblasti države. Poslovni položaj bank lahko močno vpliva na finančno stabilnost in likvidnostne tokove, negotovost in nezaupanje pa sta največja nevarnost vsakega tržnega sistema. Gre lahko za nenadzorovano prenehanje. Namen likvidacijskega postopka je razdeliti premoženje družbe in izbrisati družbo iz sodnega registra družb. Likvidacija sledi prenehanju družbe in se posebej registrira v sodnem registru. Po ugotovitvi razloga za prenehanje družbe se sprejme sklep o prenehanju družbe in začetku likvidacije (sklep o likvidaciji). Postopek likvidacije se opravi po vpisu začetka likvidacije v sodni register. Kdo sprejme sklep o likvidaciji, je odvisno od razlogov, zaradi katerih je družba prenehala. Prav tako je od razloga za prenehanje družbe odvisno, kdo lahko pri sodišču poda predlog za prenehanje družbe ter kdo izvede postopek likvidacije (družba ali sodišče). O prostovoljni je govora, če se zanjo odločijo lastniki oziroma družbeniki in se izvaja po Zakonu o gospodarskih družbah. Zakon o gospodarskih družbah v okviru rednega prenehanja delniške družbe natančno določa postopek likvidacije, te določbe pa se smiselno uporabljajo tudi za postopek likvidacije komanditne delniške družbe, družbe z omejeno odgovornostjo, gospodarskega interesnega združenja ter družbe z neomejeno odgovornostjo, čeprav za slednjo zakon vsebuje nekaj posebnih določb.

Prisilna likvidacija družbe

Pri prisilni likvidaciji pa sklep o likvidaciji izda sodišče, izvaja pa se po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. Likvidacijski upravitelji so člani poslovodstva (pri družbi z neomejeno odgovornostjo pa vsi družbeniki – skladno s sklepom družbenikov ali družbeno pogodbo izjemoma tudi le posamezni družbeniki ali tretje osebe), razen če statut, skupščina ali sklep o likvidaciji določajo drugače. Na predlog v zakonu točno določenih posameznikov oziroma skupin, lahko likvidacijskega upravitelja imenuje tudi sodišče. Likvidacijski upravitelj zastopa in predstavlja družbo, konča začete posle, objavi poziv upnikom, naj mu prijavijo svoje terjatve v roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni od dneva objave, izterja terjatve družbe, unovči preostalo premoženje in poplača terjatve upnikom. Za dokončanje nedokončanih poslov sme sklepati tudi nove posle (pri likvidaciji delniške družbe le s soglasjem organa, ki je sprejel sklep o likvidaciji). Po končani likvidaciji mora likvidacijski upravitelj prijaviti izbris družbe iz sodnega registra. Upniki prijavijo svoje terjatve likvidacijskemu upravitelju, ki po plačilu dolgov družbe pripravi poročilo o poteku likvidacije in predlog za razdelitev premoženja. Če likvidacijski upravitelj na podlagi prijavljenih terjatev ugotovi, da premoženje družbe ne zadošča za poplačilo vseh terjatev upnikov v celoti z zakonskimi obrestmi, mora nemudoma ustaviti postopek likvidacije in dati predlog za začetek stečajnega postopka.

6. Empirični del

6.1. Frekvenčne tabele

Frekvenčne tabele pokažejo s kakšno pogostnostjo so se v analiziranih 35 družbah pojavili konkretni razlogi za propadanje, posledice, ukrepi vlade za pomoč in stanje danes.

Tabela 2:

Razlogi težav (R), posledice (P), ukrepi (U), stanje (T)

vrsta težave	frekvenca	vrsta težave	frekvenca
Kriza	33	privatizacija	2
slabo poslovanje	31	neuskklajenost lastnikov	2
pohlepno vodstvo	13	davki	2
višanje cen surovin	9	nepotrebni stroški	2
Konkurenca	9	politika v sloveniji	2
padec tečaja	6	stečaj povezanih družb	1
napake lastnikov	6	težave odvisnih družb	1
zunanjí dejavniki	5	slaba infrastruktura	1
visoki stroški	5	izguba trgov	1
stečaj kreditojemalcev	3	padec cen vrednostnih. papirjev	1
povezave z lastniki	2		
SKUPAJ	137		

2/ Sprejeti ukrepi za reševanje težav

Ukrepi	frekvenca	ukrepi	frekvenca
nov plan	17	zmanjšanje/prenehanje delovanja	3
državna pomoč	12	strateški partnerji	3
pogajanje z bankami	9	skrajšanje delovnika	2
zmanjševanje stroškov	9	zmanjševanje družb	2
prodaja nepremičnin/deležev	9	nižanje plač	1
usmeritev v tujino	9	pomoč odvisnih družb	1
okrepitev dejavnosti	8	poskus prodaje	1
Odpuščanje	8	povečanje osnovnega kapitala	1
finančno prestrukturiranje	7	dumpinške cene	1
racionalizacija kadra	6	naložbe	1
predlog za prisilno poravnavo	6	zmanjševanje sredstev	1
odprodaja naložb	5	prerazporeditev delavcev	1
SKUPAJ	123		

42

3/ Posledice težav družbe

posledice težav	frekvenca	posledice težav	frekvenca
Brezposelnost	18	propadanje infrastrukture	2
prizadeto slovensko gospodarstvo	12	neizplačevanje plač	2
bančna luknja	7	zapiranje poslovalnic	1
tujci – prevzem	4	odprodaja	1
težave odvisnih družb	3	slabitev naložb	1
zmanjševanje proizvodnje	2	prezadolženost	1
Stavke	2	težave lastnikov	1
Preoblikovanje	2	neurejena lastništva stanovanj	1
SKUPAJ	62		

4/ trenutno stanje analiziranih družb (2014/2015)

Stanje	frekvenca
stečajni postopek	18
nadaljevanje poslovanja z izgubo	8
Prevzem	3
prisilna poravnava	2
likvidacija družbe	1
prisilna likvidacija družbe	1
pripojitev družbe	1
prodaja družbe	1
SKUPAJ	35

Komentar:

V obravnavi je 35 gospodarskih in finančnih družb v Sloveniji. Na vsako kategorijo (razlogi, ukrepi, posledice) je bilo iz študij delovanja družbe mogoče izvesti, izpeljati, oblikovati več odgovorov hkrati; le pri trenutnem stanju je bil izveden samo en odgovor. Zato so frekvence odgovorov v prvih treh primerih večje od števila obravnavanih družb v vzorcu.

Pri izbranem agregiranju značilnosti družb v razloge težav, ukrepe proti težavam, posledice težav, in sedanje stanje gre za časovno zaporedje samo načelno in nasploh, medtem ko je zaporedje v posameznih družbah lahko tudi drugačno, ali pa se vse štiri značilnosti v času prepletajo. Čas analize je konec 2013 s popravki glede stanja konec 2014. Pogostnost (frekvenca) ugotovljene značilnosti pove njen relativni pomen.

43

Interpretacija dobljenih pogostnosti, je naslednja:

Pri ugotavljanju **razlogov** za težave bi bilo smiselno ugotoviti, koliko so zunanji, s krizo povzročeni, koliko pa notranji, posledica lastnih slabosti družbe, ki bi/so nastali ne glede na zunanji udar krize. Vendar teksti študij posameznih družb pogosto ne omogočajo povsem jasnega razlikovanja med zunanjimi in notranjimi razlogi.

Vsekakor pa je med razlogi za težave družbe kriza omenjena v 33 od 35 analiziranih družb in še posebej zunanji razlogi v petih primerih. Slabo poslovanje (povezano tudi, a ne nujno samo s krizo) je kot razlog ugotovljeno v 31 družbah. Drugi razlogi niso večinsko prisotni v analizah posameznih družb. Med njimi je v 13 primerih razlog pohlepno vodstvo. Pogosto so razlog težav spremenjene tržne razmere: v po devetih družbah tržni pogoji, konkretno višanje cen surovin, konkurenca, v šestih primerih padec tečaja, padec cen vrednostnih papirjev (1), izguba trgov (1). Med pogostejšimi težavami so stroški, ki so bili previsoki (5) ali nepotrebni (2), lastniške institucionalne težave (povezave z lastniki, privatizacija, neuskkljenost lastnikov, težave odvisnih družb, stečaj povezanih družb), zatem pa še davki (2), politika države Slovenije (1) in slaba infrastruktura.

Ukrepi naj bi načeloma sledili težavam, a so v bistvu lahko pred, ob ali po posledicah. V skoraj polovici analiziranih družb (17) je kot ukrep poudarjena izdelava novih planov, v dobri tretjini je prišlo do državne pomoči (12). Drugi pomembnejši ukrepi vključujejo pogajanja z bankami (9), zmanjševanje stroškov (9), preusmeritev na tuje trge (9), krepitev aktivnosti družbe (8). Pogosti so sanacijski ukrepi: odpuščanje (8), finančno prestrukturiranje (7), racionalizacija kadra (6), odprodaja naložb (5), nižanje plač (2), prerazporeditev delavcev (1). Predlog za prisilno poravnavo je bil pomemben ukrep v šestih družbah. Kot restriktivni dejavniki so omenjeni tudi zmanjševanje poslovanja (3) in sredstev (1), ter skrajšanje delovnika (1) kot restriktivna dejavnika. Institucionalni ukrepi vključujejo sodelovanje s strateškimi partnerji (3), zmanjševanje števila družb (2). Drugi ukrepi so pomoč odvisnih družb (1), poskus prodaje družbe (1), uvedba dumpinskih cen (1), naložbe (1).

Med **posledicami** je v večini družb v težavah prišlo do odpuščanja (brezposelnost v 18 primerih) in ugotovljena je prizadetost celotnega slovenskega gospodarstva (12). Med drugimi posledicami težav analiziranih družb so omenjene bančna luknja (7), prevzemi s strani tujcev (3), zmanjšanje proizvodnje (2), stavke (2), preoblikovanje družb (2), zmanjševanje (2) in neizplačevanje plač (2), omejitve zapiranja poslovalnic, odprodaje, slabitve naložb, problemi z lastniki stanovanj.

44

Pri obravnavi **trenutnega stanja** družbe z institucionalnega vidika konec 2013 oziroma 2014 je iz študij izveden samo po eden odgovor za vsako družbo. Več kot polovica analiziranih družb je v stečajnem postopku (18), 8 jih nadaljuje s poslovanjem, a z izgubo, ostale so doživele institucionalne spremembe: prevzem (3), prisilno poravnavo (2), likvidacijo, prisilno likvidacijo, pripojitev in prodajo (po 1).

6.2. Faktorska analiza

Legenda poimenovanja oblikovanih 35 faktorjev z elementi osnovnih dejavnikov X, ki jih opredeljujejo in pojasnijo vsaj dve tretjini variiranja (determinacijski koeficient R^2 vsaj 0.66), je naslednja:

Shema 2:

Faktorji in njihove glavne determinante

FAKTOR F   NEKATERI GLAVNI KONSTITUTIVNI ELEMENTI X

P = POSLEDICE

P1 = statusne spremembe: odprodaja, preoblikovanje, prezadolženost, slabitve, težave

P2 = prizadeto gospodarstvo: bančna luknja, brezposelnost, prizadetost

P3 = neurejenost, neizplačila: neizplačila plač, neurejenost družbe

P4 = zmanjšanje plač, posla: zapiranje enot, zmanjšanje poslovanja, stavke

P5 = preoblikovanje: zmanjšanje obsega poslov, preoblikovanje družbe, brezposelnost

P6 = propad infrastrukture: propadanje družbe, težave v družbi.

R = RAZLOGI

R1 = dvig stroškov: izguba, nepotrebni stroški, politični vpliv, zunanji dejavniki

R2 = padec VP, stečaj upnika: stečaj upnika, povezane družbe v težavah, padec tečaja

R3 = dvig davkov in cen: višanje davkov, padec cen, zunanji dejavniki, izguba, konkurenca

R4 = pohlep vodstva: pohlep vodstva, težave poslovanja, napake vodenja

- R5 = kriza lastnikov: kriza v podjetju, nepotrebni stroški, neuskaljeno delovanje družbe
- R6 = privatizacija: visoki stroški, privatizacija, slaba poslovanje
- R7 = slabo poslovanje: slabo poslovanje družbe, neuskaljenost, slabi odnosi
- R8 = padec tečaja: padec tečaja, neuskaljeno poslovanje, slaba organizacija
- R9 = stečaj povezanih podjetij: stečaj povezanih podjetij, pohlep, slaba organizacija.

T = TEKOČE STANJE DRUŽBE KONEC 2014

- T1 = nadaljevanje poslovanja: nadaljevanje poslovanja
- T2 = prevzem družbe: prevzem družbe
- T3 = prisilna poravnava: prisilna poravnava
- T4 = izguba družbe: izguba družbe
- T5 = likvidacija družbe: likvidacija družbe
- T6 = prisilna likvidacija družbe: prisilna likvidacija družbe
- T7 = pripojitev družbe: pripojitev družbe
- T8 = prodaja družbe: prodaja družbe.

45

U = SPREJETI UKREPI

- U1 = nov plan poslovanja: zmanjšanje poslovanje, racionalizacija, izvoz, novi plan
- U2 = ukrepi z delavci: prerazdelitev, skrajšanje delovnika, okrepitev kapitala
- U3 = odprodaja: prodaja dela družbe, predložitev, zmanjšanje kapacitet
- U4 = zmanjšanje poslovanja: zmanjšanje poslovanja, državna pomoč
- U5 = odpuščanje: odpuščanje delavcev, pogajanja
- U6 = finančno prestrukturiranje: financiranje, povečanje poslov
- U7 = državna pomoč: državna pomoč, zmanjšanje poslovanja
- U8 = investicije v družbi: naložbe, odprodaja
- U9 = notranje restrikcije: nižanje poslov, skrajšanje delovnika
- U10 = dumpinške cene: dumping, poskusno poslovanje.

Pri pretvorbi večjega števila spremenljivk X v faktorje F je prišlo do redukcije njihovega števila, ker vsak faktor opredeljuje večje število osnovnih spremenljivk X . Le pri konceptu (unobservable) tekoče stanje T je bila za razliko od ostalih treh konceptov P , R , U , R (izjemoma) opredeljena pri pripravi osnovne matrike vrednosti spremenljivk X samo ena možna vrednost statističnega znaka za vsako enoto pojava. Zato je pri tekočem stanju T število faktorjev 8 enako številu spremenljivk X , ki opredelijo pravni status posamezne družbe kot enote pojava.

6.3. Regresija

6.3.1 Regresijska analiza faktorjev

V prvem delu regresijske analize so s pomočjo testa korelacije signifikantnosti in vsebinske smiselnosti specificirane in ocenjene regresijske enačbe, v katerih je ocenjen vpliv enih na druge faktorje.

Tabela 3:
Regresijska analiza faktorjev

Ovisna spremenljivka	$b_i * F_i$ t(b _i)	$b_j * F_j$ t(b _j)	$b_k * F_k$ t(b _k)	R ²	SE	F
P1 statusne spremembe	.317 *T3 (3.746)	.706 *U8 (8.346)		.823	.420	80.3
P2 prizadeto gospodar.	.287 *R2 (1.858)	.465 *R9 (3.389)	.281 *T5 (1.810)	.369	.794	7.6
P3 neizplačila neurejeno	.729 *U2 (8.445)	.410 *R4 (4.751)		.750	.500	51.9
P4 zmanjšanje plač, posla	.377 *R3 (2.916)	.452 *T4 (3.519)	.210 *U6 (1.761)	.532	.684	13.8
P6 propad infrastrukture	-.236 *R4 (-1.430)	.255 *R7 (1.578)	-.235 *U7 (-1.450)	.143	.925	2.9
P6 (2) propad infrastruk.	-.285 *U7 (-1.741)	.246 *R7 (1.501)		.114	.941	3.1
T1 nadaljevanje poslov	.245 *R5 (1.455)	-.264 *R8 (-1.568)		.056	.971	2.0
T2 prevzem družbe	.553 *U4 (3.813)			.285	.845	14.5
T3 prisilna poravnava	.651 *P1 (5.396)	-.177 *U2 (-1.470)	.236 *U8 (1.975)	.515	.696	13.0
T4 izguba v družbi	.649 *R1 (8.456)	.645 *P4 (8.404)		.800	.447	68.9
T5 likvidacija družbe	.298 *R2 (2.629)	.654 *U6 (5.770)		.594	.637	25.8
T6 prisilna likvidacija	.785 *R2 (8.139)	-.171 *U7 (-1.768)		.719	.530	44.4
U1 nov plan poslovanja	.252 *R6 (1.479)	.254 *T1 (1.496)		.049	.975	1.87
U2 ukrepi z delavci	.783 *P3 (7.454)	.222 *T7 (2.116)		.626	.611	29.4
U3 odprodaja družbe	-.364 *R7 (-2.405)	-.352 *P2 (-2.31)	-.287 *T3 (-1.902)	.230	.877	4.4
U4 zmanjšanje poslov	.530 *T2 (3.791)	.270 *R8 (1.927)		.339	.812	9.7
U5 odpušcanje	-.326 *R4 (-2.090)	.277 *R3 (1.774)	.248 *R8 (1.590)	.172	.910	3.3
U6 finančno prestrukt.	.730 *T5 (6.816)	.313 *P4 (2.928)		.610	.624	27.6
U7 državna pomoč	-.367 *R2 (-2.369)	-.361 *P6 (-2.334)		.193	.898	5.1
U8 investicije v družbi	.872 *P1 (10.25)			.754	.496	105.0
U9 notranje restrikcije	-.599 *T7 (-4.537)	-.235 *R4 (-1.780)		.418	.762	13.2
U10 dumpinške cene	-.501 *T3 (-3.439)	.233 *P2 (1.600)		.283	.846	7.7

Interpretacija:

Iz tabele 3 regresijskih enačb faktorjev je mogoča naslednja interpretacija rezultatov:

Na statusne spremembe v družbi (P1) pozitivno vplivajo sprejeta prisilna poravnava in investicije, ki jih izvede družba.

Percepcijo prizadetosti gospodarstva (P2) pojasnita pozitivno padec deviznega tečaja, stečaj upnika, in povezanih podjetij ali likvidacija družbe.

Neizplačila plač (P4) so pojasnjena z ukrepi z delavci in pohlepom vodstva družbe.

Propad infrastrukture (P6) negativno pojasnjuje pohlep vodstva, in državna pomoč (torej, ko je prisotna, je propad infrastrukture manjši), pozitivno slabo poslovanje.

Nadaljevanje poslov (T1) kot najugodnejša med vsem institucionalnimi rešitvami je pozitivno pojasnjeno s krizo lastnikov, negativno s padcem deviznega tečaja.

Prevzem družbe (T2) je pod pozitivnim vplivom ukrepa zmanjšanja poslovanja.

Prisilna poravnava (T3) je pod vplivom statusnih sprememb, investicij v družbo in negativnim ukrepom ukrepov z delavci.

Izguba v družbi (T4) je posledica dviga stroškov in zmanjšanja posla.

Likvidacija družbe (T5) je pod vplivom stečaja upnika in negativnega finančnega prestrukturiranja.

Prisilna likvidacija (T6) je povzročena z likvidacijo upnika in manj prisotna, če je državna pomoč družbi.

Nov plan poslovanja (U1) je rezultat privatizacije družbe in ob nadaljevanju poslovanja.

Ukrepi z delavci (U2) so posledica neurejenosti z njimi oziroma pripojitve družbe.

Odprodaja družbe (U3) je manj verjetna, če je razlog težav slabo poslovanje, prizadeto gospodarstvo nasploh, oziroma če pride do prisilne poravnave.

Zmanjšanje poslov (U4) je pod vplivom prevzema družbe oziroma padca deviznega tečaja.

Odpuščanja (U5) je manj ob pohlepu vodstva, več pri dvigu davkov in padcu tečaja.

Finančno prestrukturiranje (U6) je povezano z likvidacijo družbe in zmanjšanjem posla.

Državne pomoči (U7) je manj ob stečaju upnika, padcu cene vrednostnih papirjev in ob propadanju infrastrukture.

Investicije v družbi (U8) so pod pozitivnim vplivom statusnih sprememb v njej.

Notranje restrikcije v družbi (U9) so pod negativnim vplivom pripojitev družbe in pohlepa vodstva.

Dumpinške cene (U10) so pod negativnim vplivom odprodaje družbe (takrat jih ni) in pozitivnim vplivom celotne prizadetosti gospodarstva.

6.3.2 Modelska (sistemska) regresijska ocena

Smisleno vsebinsko v povezavi med enačbami sta ocenjena dva sistema (modela):

Sistem 1

$$P3 = f (R4)$$

$$U2 = f (P3)$$

$$T3 = f (U2)$$

Sistem 2

$$P6 = f (R4, R7)$$

$$U7 = f (P6)$$

$$T6 = f (U7)$$

48

Interpretacija simbolov je v shemi 2.

Tabela 4:

Sistem 1

Ovisna spremenljivka Y	=	a	+	b	x	X1	R ²
P3 neurejenost, neplačila	=	-1.14 E-10 [-7.60]	+	0.489 (3.22)	x	R4 pohlep vodstva	0.22
U2 ukrepi z delavci	=	1.23E-10 (1.14E-9)	+	0.774 (7.01)	x	P3 neurejenost	0.59
T3 prisilna poravnava	=	1.16E-10 (6.75E-10)	-	0.026 (-0.14)	x	U2 ukrepi z delavci	0.01

V prvem sistemu (modelu) je pohlep vodstva podjetja vplival na slabšo urejenost in na neplačila v podjetju, kar se je odrazilo na negativne ukrepe z delavci (odpuščanja, skrajšani urnik), to pa vodilo na koncu v manjši meri vodilo v prisilno poravnavo.

Tabela 5:
Sistem 2

Ovisna Y	=	A	+	b1	x	X1	+	b2	x	X2	R ²
P6 propad infrastrukture	=	1.10E-10 (6.94E-10)	-	0.284 (-1.7)	x	R4 pohlep vodstva	+	0.300 (1.83)	x	R7 slabo poslov	0.17
U7 državna pomoč	=	-5.76E-11 (-3.56E-10)	-	0.327 (-2.0)	x	P6 propad infrastruk					0.12
T6 prisilna likvidacija	=	1.06E-10 (6.84E-10)	-	0.432 (-2.7)	x	U7 držav pomoč					0.19

V drugem sistemu enačb sta pohlep in slabo poslovanje vodila v propad infrastrukture podjetja, ta je negativno vplival na izvedbo državne pomoči, kjer pa je bila pomoč prisotna, ni prihajalo do prisilne likvidacije družbe.

7. Zaključki

Propadanje slovenskih gospodarskih in finančnih družb je bilo posebno izrazito za časa globalne finančne krize, ki je vplivala tudi na naše gospodarstvo. Ekonomski pa tudi socialni stroški krize so veliki. Posledice še niso povsem odpravljene, čeprav gospodarska aktivnost doma raste že dobri dve leti. Kaj se je ob makroekonomskih škodah dogajalo na mikro ravni posameznih slovenskih gospodarskih in finančnih družb ugotavlja predstavljena empirična analiza.

Analiza družb v vzorcu pokaže, da je za težave v slovenskih družbah daleč največji razlog svetovna gospodarska in finančna kriza, ki se je začela leta 2008, poleg tega pa velik del odgovornosti nosijo tudi nesposobna in koruptivna vodstva družb, posledica česar je slabo poslovanje. Manj pogosti, vendar tudi pomembni razlogi so spremenjene tržne razmere, previsoki in nepotrebni stroški ter lastniške institucionalne težave. Najpogostejši ukrep proti propadanju je bil sprejem novega plana poslovanja, ki se je v večji meri opiral na pomoč države, poleg tega pa so pomembno vlogo igrala tudi pogajanja z bankami glede posojil. Nov plan poslovanja je pogosto vseboval preusmeritev poslov na tuje trge, finančno prestrukturiranje, iskanje strateških partnerjev ali pa uvedbo dumpinških cen. Potrebno je bilo zmanjševati stroške, racionalizirati kadre, prerazporediti delavce ter krepiti aktivnosti družbe. Pogosto so družbe izvedle tudi socialno bolj neprijetne ukrepe, kot je odpuščanje delavcev, nižanje plač ali skrajševanje delavnika. Vodstva nekaterih družb pa so rešitev videla v zmanjševanju števila hčerinskih družb, v postopku prisilne poravnave med družbo in njenimi upniki ali pa so lastniki družbo poskušali prodati. Najbolj pogoste posledice propadajočih družb so vsekakor povečanje brezposelnosti, bančne luknje in prizadeto slovensko gospodarstvo. Med posledicami so bili manj pogosti prevzemi s strani tujcev,

stavke zaradi zmanjševanja ali neizplačevanja plač, zmanjševanje proizvodnje ter zapiranje poslovalnic. V nekaterih primerih je prišlo tudi do težav v odvisnih družbah, slabitev naložb, prezadolženosti ter težav lastnikov. Tretjina analiziranih družb bi imela lepšo prihodnost, če vodstev ne bi vodil pohlep. Za večino družb bi mogli trditi, da so za propad krivi izključno ljudje, ki so bili na vodilnih položajih. Nestrokovno, površno in neodgovorno vodenje podjetja je vodstvo opravičevalo z vsemi drugimi možnimi dejavniki kot so na primer pomanjkanje finančnih sredstev, premajhen trg, premajhna podpora države v kriznih časih in podobno. Vsi omenjeni razlogi, ukrepi ter posledice propadanja pa so pripeljali slovenske družbe v zdajšnje slabo stanje. Nekaj v vzorcu analiziranih družb nadaljuje s proizvodnjo, vendar ob občutno zmanjšanem obsegu poslovanja. Prišlo je tudi do prevzemov, pripojitev ali prodaje družb. Večina pa je v stečajnem postopku, postopku prisilne poravnave ali v postopku (prisilne) likvidacije.

Zaključki in nasveti za ukrepanje so naslednji. Krizo posameznih družb so v enaki meri povzročili zunanji in notranji ukrepi. Slabosti so zmanjšale odpornost analiziranih družb, ki so zdaj v klavnem stanju, do negativnih zunanjih posledic vdora globalne krize. Rezultat je klavna podoba analiziranih 35 družb v današnjem času, saj jih je več kot polovica v odmiranju, druge pa v precejšnjih težavah. Upravljanje družb se je izkazalo za osnovni razlog njihovega propadanja. Po podatkih analiziranih študij se na več ravneh kaže kot slaba zaščita pred zunanjimi negativnimi vplivi, neurejeni delovni odnosi, organizacijske slabosti, kapitalska prekladanja, pohlep in neodgovornost vodstev. Tako je podobno kot na makro ekonomski ravni, tudi na mikro ravni upravljanje (vodenje) gospodarstva ena največjih slabosti Slovenije, ki je prispevala k nadpovprečnemu padcu gospodarstva v času krize in prepočasnemu reševanju iz nje.

Viri

Bole V., Prašnikar J., and Trobec D. (2014) Policy measures in the deleveraging process: A macroprudential evaluation. Journal of Policy Modeling. 36, p. 410-432

Kranjc M.: Slovenske gospodarske in finančne družbe v krizi, diplomsko delo, Pravna fakulteta v Ljubljani, 2015

Prašnikar J. in Cirman A., Globalna finančna kriza in ekonomika strategije podjetij, Časnik Finance d.o.o., Ljubljana, 2008

Štiblar Franjo, Svetovna kriza in Slovenci, založba ZRC, Ljubljana, 2008

Seminarske naloge

1. *Petra Cencič, seminarska naloga, Ljubljanske mlekarne d.d., Ljubljana, 2014*
2. *Andraž Dvornik, seminarska naloga, LIP Radomlje, Ljubljana*
3. *Tim Gregor Grünfeld, seminarska naloga, Adria Airways d.d., Ljubljana, 2014*
4. *Gašper Hajdu, seminarska naloga, Diners Club SLO, Ljubljana, 2014*
5. *Žiga Omladič, seminarska naloga Tovarna nogavic Polzela d.d., Ljubljana, 2014*
6. *Janez Sekirmik, seminarska naloga, Radeče papir d.o.o., Ljubljana, 2014*

7. Lejla Bizjak, seminarska naloga, Garant d.d., Ljubljana, 2014
8. Katarina Tomc, seminarska naloga, G7 d.o.o., Ljubljana, 2014
9. Jan Lukšič, seminarska naloga, EMO-ETT d.o.o., Ljubljana, 2014
10. Živa Blažević, seminarska naloga, Pekarna Blatnik, Ljubljana, 2014
11. Eva Jerman, seminarska naloga, Droga Kolinska, Ljubljana, 2014
12. Arne Rismal, seminarska naloga, Color d.d., Ljubljana, 2014
13. Janja Končan, seminarska naloga, Fructal d.d., Ljubljana, 2014
14. Nejc Bizjak, seminarska naloga, Linxair d.o.o., Ljubljana, 2014
15. Alja Šiška, seminarska naloga, Kovinotehna MKI d.o.o., Ljubljana, 2014
16. Domen Peperko, seminarska naloga, Probanka d.d., Ljubljana, 2014
17. Tami Gantar, seminarska naloga, Stečaj Primorja d.d., Ljubljana, 2014
18. Urša Jerman, seminarska naloga, Prevent avtomobilski deli, Ljubljana, 2014
19. Bor Polajnar, seminarska naloga, Istrabenz d.d., Ljubljana, 2014
20. Sara Rupar, seminarska naloga, Mariborska nadškofija, Ljubljana, 2014
21. Tilen Tomazin, seminarska naloga, Peko d.d., Ljubljana, 2014
22. Sandra Bertonec, seminarska naloga, Factor banka, Ljubljana, 2014
23. Maja Bahor, seminarska naloga, Novoles, Ljubljana, 2014
24. Maks Mencin, seminarska naloga, Skupina Laško, Ljubljana, 2014
25. Sandra Pavlič, seminarska naloga, Skupina Mura, Ljubljana, 2014
26. Ana Srovin Coralli, seminarska naloga, Viator & Vektor d.d., Ljubljana, 2014
27. Katarina Tomšič, seminarska naloga, Gradbeno podjetje Grosuplje d.d., Ljubljana, 2014
28. Sara Pršo, seminarska naloga, SVEA d.d., Ljubljana, 2014
29. Tjaša Jenko, seminarska naloga, Slovenske železnice, Ljubljana, 2014
30. Jan Štefe, seminarska naloga, Sava d.d., Ljubljana, 2014
31. Klemen Starič, seminarska naloga, Poteza skupina d.d., Ljubljana, 2014
32. Jure Zavrlnan, Gašper Časar, seminarska naloga, Propad družbe SCT d.d., Ljubljana, 2014
33. Martin Malič, seminarska naloga, NLB d.d., Ljubljana, 2014
34. Sašo Špan, seminarska naloga, Hypo Alpe Adria Slovenija, Ljubljana, 2014
35. Anže Dobelšek, Ana Mravlja, seminarska naloga, Merkur d.d., Ljubljana, 2014

Pravni viri

1. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, UL RS, št. 126/07 z dne 31.12.2007
2. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, Razširjena uvodna pojasnila, Dr. Nina Plavšak, Založba GV, Ljubljana
3. Zakon o prevzemih, UL RS, št. 25/14 z dne 11. 4. 2014

Internetni viri

1. <http://vzajemci.com/slovarcek?id=v>
2. Urad vlade RS za komuniciranje, Ukrepi za izhod iz krize, 2014: http://www.vlada.si/fileadmin/dokumenti/si/projekti/2014/ukrepi/Nabor_protikriznih_ukrepov__jan2014__K.pdf
3. Urad vlade RS za komuniciranje, Ukrepi za izhod iz krize, 2014: http://www.vlada.si/fileadmin/dokumenti/si/projekti/2014/ukrepi/Nabor_protikriznih_ukrepov__jan2014__K.pdf
4. Projekt Razvojnne priložnosti trga kapitala v Sloveniji po finančni krizi, Inštitutu za ekonomska raziskovanja v Ljubljani, Ljubljana, 2010, Predgovor dr. Marko Simoneti, : http://www.ljse.si/media/Attachments/Oborzi/studija_priloznosti.pdf
5. Urad vlade RS za komuniciranje, Ukrepi za izhod iz krize, 2014, str. 3: http://www.vlada.si/fileadmin/dokumenti/si/projekti/2014/ukrepi/Nabor_protikriznih_ukrepov__jan2014__K.pdf

6. Urad vlade RS za komuniciranje, *Ukrepi za izhod iz krize, 2014, str. 3*: http://www.vlada.si/fileadmin/dokumenti/si/projekti/2014/ukrepi/Nabor_protikriznih_ukrepov_jan2014_K.pdf
7. Ramić Edvin, *Zakaj je prišlo do svetovne finančne krize?* URL: <https://predstavitev.wordpress.com/2010/09/11/zakaj-je-pri/>
8. http://www.siol.net/novice/gospodarstvo/2012/03/nekdanja_investicijska_bank_a_lehman_brothers_prisla_iz_stecaja.aspx
9. Kokošar Uroš, *Število stečajev se še kar povečuje*, URL: http://www.siol.net/novice/gospodarstvo/2013/08/stevalo_stecajev_se_se_kar_povecuje.aspx
10. <http://stecaj.info/stecajni-postopek>
11. <https://www.dnevnik.si/1042713679/posel/novice/kar-ni-uspelo-bavcarju-je-hrvatom?undefined>
12. <http://www.slovenskenovice.si/novice/slovenija/fructal-uradno-prodan-srbom>
13. http://www.sindikatzsss.si/index.php?option=com_content&view=article&id=34&Itemid=43
14. Kutnjak Gregor, *diplomska naloga, Managerski prevzem podjetja Merkur d.d., 2009, str. 10*
15. <http://www.informiran.si/portal.aspx?content=poenostavljena-prisilna-poravnava&showMenu=1&showRightFrame=1>
16. Bogomir Kovač, *V pravem trenutku, 13.9.2013*, URL: <http://www.mladina.si/148239/v-pravem-trenutku/>

52

Dodatek: Slovenske gospodarske in finančne družbe v vzorcu:

<i>SCT d.d.</i>	<i>Adria Airways d.d.</i>	<i>Peko d.d.</i>	<i>Sava d.d.</i>
<i>Droga Kolinska d.d.</i>	<i>Fructal d.d.</i>	<i>Merkur d.d.</i>	<i>Slovenske železnice d.o.o.</i>
<i>Mariborska nadškofija</i>	<i>Probanka d.d.</i>	<i>Prevent d.o.o.</i>	<i>Radeče papir d.o.o.</i>
<i>Skupina Viator & Vektor d.d.</i>	<i>Gradbeno podjetje Grosuplje d.d.</i>	<i>Novoles d.d.</i>	<i>Color d.d.</i>
<i>Ljubljanske mlekarne d.d.</i>	<i>Kovinotehna MKI d.o.o.</i>	<i>Garant d.d.</i>	<i>Diners Club SLO d.o.o.</i>
<i>Skupina Mura</i>	<i>Poteza skupina d.d.</i>	<i>Factor banka d.d.</i>	<i>G7 d.o.o.</i>
<i>Linxair d.o.o.</i>	<i>Polzela d.d.</i>	<i>EMO-ETT d.o.o.</i>	<i>SVEA d.d.</i>
<i>Istrabenz d.d.</i>	<i>Skupina Laško</i>	<i>Lip Radomlje d.d.</i>	<i>Pekarna Blatnik d.o.o.</i>
<i>NLB d.d.</i>	<i>Hypo Alpe Adria Bank d.d.</i>	<i>Primorje d.d.</i>	

Leto	Domače končno trošenje za blago in tržne storitve													
	Prebivalstvo				Investicije v osn. sredstva				Širša država				Skupno	
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast
2008	19243	8,8	0,00	10405	9,78	0,87	2526	14,18	1,35	32174	9,50	0,87		
2009	18852	-2,30	-2,78	8369	-22,11	-23,57	2512	-0,57	2,56	29732	-8,70	-9,29		
2010	19578	0,74	3,64	7651	-9,69	-5,79	2512	-0,10	-1,79	29741	-2,24	-1,78		
2011	20675	2,80	1,19	6694	-6,62	-0,96	2443	-2,77	-5,99	29812	0,07	-0,11		
2012	20452	-1,08	-0,43	6157	-8,03	-6,99	2363	-3,27	-4,63	28972	-2,82	-2,26		
2013	19524	-1,76	2,62	6304	0,47	-0,76	2237	-5,32	-6,49	28066	-1,56	-2,54		
2014	19417	0,61	1,07	7503	5,28	6,37	2230	-0,41	-1,21	29150	1,69	2,21		
2104/1	4442	1,68		1750	5,50		531	-5,06		6724	2,07			
4	1682	5,74	1,32	647	8,76	1,67	183	-7,36	-0,46	2511	5,41	1,26		
5	1600	-0,14	-0,39	630	6,60	-0,11	165	-14,90	-0,85	2396	0,33	-0,34		
6	1661	-1,78	-0,53	651	7,38	0,31	190	8,78	2,14	2501	1,21	-0,13		
II	4943	1,21		1928	7,58		538	-4,97		7409	2,30			
7	1710	4,15	0,15	675	11,73	0,84	207	4,53	2,97	2592	6,05	0,53		
8	1573	-4,18	-1,60	614	8,99	0,11	170	5,56	-1,05	2357	-0,38	-1,16		
9	1687	1,51	-0,58	666	5,22	-0,26	169	1,02	2,09	2522	2,43	-0,29		
III	4970	0,50		1955	8,58		546	3,73		7471	2,73			
10	1746	-1,69	-0,55	676	1,74	0,66	180	3,79	-1,24	2602	-0,45	-0,32		
11	1583	-1,73	-0,49	601	-8,88	-2,21	182	-0,39	-1,45	2366	-3,55	-1,02		
12	1733	1,04	0,52	594	7,58	-1,63	253	9,40	3,30	2579	3,26	0,20		
IV	5062	-0,78		1871	-0,27		615	4,69		7547	-0,23			
2015/1	1459	-3,03	-0,02	514	1,36	0,15	154	-12,67	-3,99	2126	-2,79	-0,35		
2	1392	1,10	0,67	590	5,93	1,66	147	-20,20	-2,20	2129	0,52	0,72		
3	1637	0,89	0,98	693	1,42	0,51	200	16,86	1,22	2530	2,13	0,91		
I	4488	-0,36		1797	2,84		500	-5,77		6786	0,04			
4	1647	-3,36	0,83	626	-2,00	0,72	180	-1,79	-1,27	2453	-2,90	0,66		
5	1650	2,01	0,61	627	1,30	0,59	165	0,14	-1,91	2442	1,70	0,43		
6	1744	4,29	0,69	643	0,79	0,55	213	12,30	4,90	2600	4,00	0,96		
II	5041	0,94		1896	0,02		558	3,77		7495	0,91			
7	1726	0,83	0,67	634	-4,33	0,10	199	-3,79	1,50	2560	-0,86	0,60		

Leto	Izvoz Slovenije *			Izvoz Slovenije izven EU27 **				Izvoz EU27 **		Izvozne cene Slovenija **		Izvozne cene EU27 **	
	mil. €	letni porast	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja
2008	19724	1,74	-0,68	7407	9,90	1308960	5,4	109,3	3,4	108,0	2,9		
2009	16006	-18,85	-21,86	5773	-22,07	1090939	-16,6	107,3	-1,82	107,0	-0,84		
2010	18251	14,02	16,09	6359	10,16	1338504	22,63	110,3	2,75	112,7	5,27		
2011	20458	12,10	13,22	7255	13,87	1530880	13,47	117,6	6,57	117,7	4,45		
2012	20884	2,08	1,60	7827	7,89	1685277	10,09	124,2	2,90	124,7	4,80		
2013	21620	2,65	1,85	6447	3,02	1733123	2,97	107,2	-0,27	108,7	-0,88		
2014	23054	6,63	6,44	6704	3,99	1705004	-1,62	107,4	0,22	108,4	-0,24		
2014/1	5588	6,12	6,44	1623	4,53	409047	-2,34	107,8	1,44	107,5	-1,50		
4	1965	2,28	1,34	614	2,92	138958	-7,76	108,9	0,93	107,1	-2,10		
5	1834	1,69	-0,85	520	-3,27	141035	-8,78	107,2	-1,47	107,7	-1,01		
6	1946	8,42	-0,03	591	14,99	141701	-2,18	104,8	0,00	108,6	-0,46		
II	5746	4,08	4,08	1725	4,66	421694	-6,32	107,0	-0,19	107,8	-1,19		
7	2023	5,54	1,32	589	0,60	151479	-2,46	108,5	1,02	108,8	1,02		
8	1545	1,75	-1,00	457	-0,95	123239	-7,71	107,5	-2,27	109,0	0,65		
9	2153	13,83	2,02	586	9,07	150659	6,77	110,0	4,07	109,4	0,92		
III	5722	7,40	7,40	1632	3,02	425377	-1,06	108,7	0,90	109,1	0,86		
10	2162	8,41	1,58	600	6,27	157324	2,36	108,0	1,03	109,7	1,20		
11	2010	7,49	0,11	543	-0,06	145709	2,40	107,5	-0,56	109,2	0,74		
12	1827	11,24	1,98	581	4,95	145853	5,53	103,1	-4,27	109,3	0,74		
IV	5999	8,94	8,94	1724	3,76	448885	3,38	106,2	-1,27	109,4	0,89		
2015/1	1802	-0,18	0,09	459	-5,91	126727	-2,85	108,8	1,21	109,5	1,77		
2	1876	6,25	0,28	542	1,86	138025	1,63	109,5	0,55	111,4	3,72		
3	2174	9,57	0,63	615	1,79	162375	13,72	107,8	0,84	112,9	5,02		
I	5852	5,34	5,34	1615	-0,50	427127	4,42	108,7	0,87	111,3	3,50		
4	1961	0,37	-0,96	576	-6,17	155473	11,88	107,1	-1,65	114,5	6,91		
5	1962	7,31	-0,47	565	8,69	145973	3,50	108,5	1,21	114,6	6,41		
6	2147	10,90	1,19	624	5,53	159851	12,81	111,8	6,88	114,0	4,97		
II	6070	6,16	6,16	1765	2,32	461296	9,39	109,1	2,03	114,4	6,09		
7	2123	4,83	0,47	653	10,83	162121	7,03	108,1	-0,37	113,1	3,95		
8	1561	2,06	-1,58										

* podatki SURS, ** podatki Eurostat

Leto	Uvoz Slovenije*			Uvoz Slovenije izven EU27**			Uvoz EU27**			Uvozne cene Slovenija**		Uvozne cene EU27**	
	mil. €	letni porast	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja
2008	22648	6,65	-0,05	7240,0	19,7	1550276	8,12	1550276	128,0	6,8	121,8	8,7	
2009	16773	-25,94	-28,77	5527	-23,65	198313	-22,70	198313	178	-7,96	108,9	-10,53	
2010	19504	16,29	17,44	7292	31,94	1482947	23,70	1482947	128,0	8,65	123,8	13,65	
2011	21954	12,56	14,40	8250	13,06	1681150	11,40	1681150	138,7	8,33	137,2	10,80	
2012	22051	0,44	-0,51	8166	-1,02	1782930	6,05	1782930	141,1	4,58	146,5	6,26	
2013	22180	0,46	-0,64	7525	7,89	1683261	-6,39	1683261	108,3	-3,50	114,4	-3,65	
2014	22566	1,74	2,30	7896	4,92	1679925	-0,20	1679925	105,5	-2,63	111,4	-2,61	
2014/1	5479	-0,64		1869	6,63	414020	-1,91	414020	106,8	-3,20	113,0	-2,86	
4	1903	-0,29	1,11	673	0,22	138054	-3,24	138054	106,1	-4,16	110,6	-4,66	
5	1917	-1,61	-0,03	719	15,55	140462	0,16	140462	104,8	-3,94	110,9	-2,72	
6	1856	5,70	0,19	664	20,94	138943	1,57	138943	105,1	-4,11	111,7	-2,02	
II	5676	1,13		2056	11,57	417459	-0,54	417459	105,3	-4,07	111,1	-3,14	
7	1941	2,77	1,35	612	-5,44	150017	3,60	150017	105,7	-0,94	111,1	-1,68	
8	1635	3,42	-0,54	612	1,32	132068	-3,00	132068	106,6	-0,28	111,4	-2,54	
9	2000	7,19	1,16	747	14,69	148038	4,51	148038	104,1	-2,53	111,8	-2,95	
III	5577	4,51		1971	3,60	430123	1,78	430123	105,5	-1,25	111,4	-2,39	
10	2057	2,18	0,63	726	-8,52	149623	0,03	149623	106,3	-0,84	111,9	-1,15	
11	2014	2,50	0,46	678	3,83	135213	-2,88	135213	105,5	0,00	110,2	-1,08	
12	1764	1,43	-0,13	596	2,62	133488	2,65	133488	101,2	-4,98	107,9	-3,83	
IV	5835	2,06		1999	-1,35	418324	-0,12	418324	104,3	-1,94	110,0	-2,02	
2015/1	1780	0,41	-0,95	619	-0,63	137467	-4,58	137467	104,5	-2,34	106,4	-5,84	
2	1878	6,00	0,65	699	15,43	134374	2,49	134374	104,1	-2,71	109,2	-3,62	
3	2054	7,91	0,56	694	8,19	152308	9,69	152308	108,3	1,69	111,8	-0,89	
I	5712	4,85		2011	7,60	424149	2,45	424149	105,6	-1,12	109,1	-3,45	
4	1985	4,54	0,52	678	0,77	146612	6,20	146612	108,5	2,26	113,6	2,71	
5	1886	-1,47	-1,23	654	-9,12	139878	-0,42	139878	108,5	3,53	114,5	3,25	
6	1984	6,75	1,12	697	4,96	149571	7,65	149571	107,1	1,90	112,9	1,07	
II	5855	3,23		2028	-1,34	436061	4,46	436061	108,0	2,56	113,7	2,34	
7	1959	-0,55	0,07	645	5,34	149196	-0,55	149196	106,2	0,47	110,9	-0,18	
8	1627	-0,02	-0,95										

* podatki SURS, ** podatki Eurosta

Leto	Gospodarska aktivnost in brezposelnost v EU											
	Industrijska produkcija EU27		Predelovalna dejavnost EU27		Gradbena aktivnost EU27		Trgovina na drobno EU27		Anketna stopnja brezposelnosti			
	Indeks	medletna stopnja	Indeks	medletna stopnja	Indeks	medletna stopnja	Indeks	medletna stopnja	EU 27	EU 15	Slovenija	
2009	91,18	-16,2	91,31	-15,2	93,35	-9,6	107,76	-3,0	8,9	9,0	6,0	
2010	97,38	6,5	97,93	7,3	88,85	-4,4	110,34	2,1	9,6	9,5	7,2	
2011	101,15	3,40	103,14	4,80	89,89	0,07	111,85	1,30	9,6	9,7	8,1	
2012	98,73	-2,1	100,59	-2,2	87,09	-5,9	113,96	1,1	10,5	10,6	8,9	
2013	100,32	3,6	101,69	1,1	92,27	5,9	102,89	-9,8	10,9	11,1	10,2	
2014	101,43	1,06	103,77	2,05	94,22	2,93	104,75	1,80	10,2	11,6	9,7	
2014/II	101,97	1,5	105,51	2,3	96,69	4,0	103,50	1,9	10,2	11,4	9,3	
7	101,97	1,7	105,91	2,7	95,53	1,1	105,78	0,6	9,7	11,0	9,3	
8	86,97	-0,2	88,57	0,5	84,59	1,7	103,02	2,1	9,7	10,9	9,3	
9	105,28	0,6	109,84	1,2	100,66	0,0	101,94	0,7	9,8	11,3	9,2	
III	98,07	0,8	101,44	1,5	93,59	0,9	103,58	1,1	9,7	11,1	9,3	
10	106,76	0,8	110,25	1,4	104,59	0,9	106,87	1,0	10,0	11,5	9,5	
11	106,69	-0,2	109,15	0,6	102,59	1,6	108,12	2,1	10,2	11,8	9,5	
12	98,59	1,0	98,14	1,7	96,07	-0,5	131,16	4,0	9,8	11,3	9,8	
IV	104,01	0,5	105,85	1,2	101,08	0,7	115,38	2,5	10,0	11,5	9,6	
2015/1	98,44	1,1	96,94	0,9	78,4	1,3	99,38	2,1	10,2	11,6	10	
2	101,46	1,8	101,73	1,4	82,7	-1,4	92,91	2,1	10,2	11,7	9,8	
3	111,46	2,2	113,9	2,3	94,72	0,2	103,79	2,0	10,0	11,6	9,5	
I	103,79	1,7	104,19	1,6	85,27	0,0	98,69	2,1	10,1	11,6	9,8	
4	102,09	1,1	105,05	1,1	94,23	0,3	104,40	1,4	9,7	11,2	9,4	
5	103,15	2,0	106,96	2,4	96,19	1,1	106,30	2,2	9,5	10,9	9,2	
6	105,6	1,7	110,41	1,7	99,30	-0,4	105,59	1,2	9,3	10,6	9,1	
II	103,61	1,6	107,47	1,7	96,57	0,3	105,43	1,6	9,5	10,9	9,2	
7	103,89	1,8	107,52	1,5	96,99	2,4	108,78	2,0	9,1	10,4	9,1	
8							104,45	0,9	9,0	10,4	9,1	

Leto	Poslovna klima EU28		Naročila, predelovalna dejavnost EU28		Naročila, pričakovanja in poslovni optimizem v EU		Naročila, gradbeništvo EU28		Trgovina na drobno pričakovanja EU28		Poslovni optimizem EU28	
	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	EU 27	Slovenija
2009	-2,55	-2,17	-53,00	-37,49	-45,33	-28,09	-13,12	-9,54	-13,12	-9,54	-26,53	-16,44
2010	0,45	2,92	-24,36	28,65	-43,25	2,08	6,02	19,12	6,02	19,12	-5,13	21,40
2011	0,60	0,16	-11,68	12,70	-40,31	4,12	-0,64	-6,85	-0,64	-6,85	-2,33	2,62
2012	-0,70	-1,30	-24,07	-12,39	-41,17	-0,86	-5,45	-4,81	-5,45	-4,81	-10,70	-8,37
2013	-0,44	-0,20	-22,78	1,30	-39,82	1,35	-0,70	4,76	-0,70	4,76	-7,63	3,08
2014	0,24	0,68	-14,41	8,31	-35,16	4,43	9,15	9,78	9,15	9,78	-3,58	4,02
2014/II	0,3	1,1	-12,2	14,8	-36,1	4,9	14,1	16,9	14,1	16,9	-1,0	8,1
7	0,2	0,7	-13,3	8,9	-32,4	6,2	7,2	8,3	7,2	8,3	-4,5	4,9
8	0,2	0,5	-11,9	4,8	-32,1	5,4	8,4	3,0	8,4	3,0	-3,5	1,2
9	0,0	0,2	-16,6	0,9	-30,2	2,9	4,1	-3,7	4,1	-3,7	-4,8	-1,7
III	0,1	0,5	-13,9	4,9	-31,6	4,8	6,6	2,5	6,6	2,5	-4,3	1,5
10	0,1	0,1	-17,9	1,4	-32,3	6,7	6,3	0,6	6,3	0,6	-7,5	-1,3
11	0,2	-0,1	-15,2	0,7	-34,7	3,3	8,9	8,0	8,9	8,0	-7,7	-1,8
12	0,1	-0,2	-15,9	-0,3	-34,3	3,5	7,8	4,5	7,8	4,5	-8,2	-2,0
IV	0,1	-0,1	-16,3	0,6	-33,8	4,5	7,7	4,4	7,7	4,4	-7,8	-1,7
2015/1	0,2	-0,1	-15,3	1,2	-35,3	4,5	6,2	1,4	6,2	1,4	-4,0	-1,1
2	0,1	-0,3	-13,7	0,8	-33,4	5,2	7,6	-2,5	7,6	-2,5	-0,9	-0,4
3	0,2	-0,3	-11,6	2,0	-33,8	4,6	15,5	5,2	15,5	5,2	0,2	0,3
I	0,2	-0,2	-13,5	1,3	-34,2	4,8	9,8	1,4	9,8	1,4	-1,6	-0,4
4	0,3	0,0	-9,5	1,8	-27,9	7,6	16,1	-2,2	16,1	-2,2	-0,1	-0,9
5	0,3	-0,1	-10,7	1,6	-30,4	5,8	22,0	6,7	22,0	6,7	-0,8	-0,2
6	0,1	-0,1	-10,7	1,4	-28,3	7,3	13,9	4,2	13,9	4,2	-2,6	0,2
II	0,2	-0,1	-10,3	1,6	-28,9	6,9	17,3	2,9	17,3	2,9	-1,2	-0,3
7	0,4	0,2	-11,0	1,7	-26,1	5,3	7,9	-0,5	7,9	-0,5	-3,4	0,9
8	0,2	0,0	-9,4	2,1	-25,3	5,7	15,9	6,1	15,9	6,1	-2,5	0,7
9	0,3	0,3	-12,0	3,9	-27,1	2,3	20,9	15,9	20,9	15,9	-2,0	2,5
III	0,3	0,2	-10,8	2,6	-26,2	4,4	14,9	7,2	14,9	7,2	-2,6	1,4

Leto	Naročila, pričakovanja in poslovni optimizem v Sloveniji													
	Gospodarska klima			Naročila, predelovalna dejavnost			Naročila, gradbeništvo			Trgovina na drobno prčakovanja			Poslovni optimizem	
	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba
2008	2,2	-11,2	-19,3	-27,6	-6,5	-19,5	30,5	-10,4	-4,3	-15,9				
2009	-22,3	-25,5	-61,7	-42,4	-61,7	-55,2	0,0	-30,5	-22,9	-18,6				
2010	-8,8	12,9	-24,6	37,1	-68,8	-7,1	24,9	24,8	-0,9	22,0				
2011	-6,7	2,0	-15,5	7,0	-59,3	9,7	24,7	-1,8	-0,3	-0,1				
2012	-16,7	-10,0	-32,4	-16,9	-52,7	6,6	20,0	-4,7	-10,9	-10,6				
2013	-13,4	3,3	-26,5	5,8	-32,5	20,2	24,0	4,0	-5,3	5,5				
2014	-2,17	11,25	-9,89	16,68	-15,08	17,47	30,49	6,48	2,05	7,42				
2014/II	0,0	12,7	-8,5	16,4	-12,5	24,7	35,0	0,5	5,5	9,3				
7	2	15,0	1,6	28,3	-4,1	21,1	34,5	6,0	4,0	12,0				
8	0	11,0	-4,6	17,8	-7,6	11,6	8,7	-4,1	3,6	6,2				
9	1	11,0	-10,5	16,1	-4,9	11,7	30,7	1,5	3,3	3,7				
III	1,0	12,3	-4,5	22,1	-5,5	14,8	24,6	1,1	3,6	7,3				
10	1	15,0	0,8	20,1	-5,0	11,2	28,7	0,1	1,2	7,3				
11	-3	12,0	-7,4	13,2	-10,3	6,6	30,9	29,2	-4,6	3,6				
12	-4	12,0	-14,1	6,0	-16,3	8,3	33,3	11,4	-4,9	3,9				
IV	-2,0	13,0	-6,9	13,1	-10,5	8,7	31,0	13,6	-2,8	4,9				
2015/I	2,2	11,2	-18,7	4,8	-27,2	3,2	24,4	0,8	4,5	6,9				
2	4,7	12,7	-14,6	5,6	-31,8	2,9	36,8	3,0	8,3	4,7				
3	6,7	12,7	-2,0	13,4	-34,9	-4,8	54,6	17,9	12,3	7,9				
I	4,5	12,2	-11,8	7,9	-31,3	0,4	38,6	7,2	8,4	6,5				
4	6,8	10,8	6,9	22,0	-30,5	-7,7	44,4	5,7	9,2	3,9				
5	8,2	5,2	2,5	9,6	-17,4	-9,4	58,3	21,8	9,2	3,0				
6	5,4	4,4	-1,9	1,3	-17,7	-11,0	33,9	4,1	4,0	-0,9				
II	6,8	6,8	2,5	11,0	-21,9	-9,4	45,5	10,5	7,5	2,0				
7	4,2	2,2	7,3	5,7	-13,8	-9,7	33,0	-1,5	3,7	-0,3				
8	8,0	8,0	-0,8	3,8	-11,1	-3,5	14,6	5,9	9,1	5,5				
9	6,9	5,9	-4,0	6,5	-24,8	-19,9	47,6	16,9	6,3	3,0				
III	6,4	5,4	0,8	5,3	-16,6	-11,0	31,7	7,1	6,4	2,7				

Industrijska produkcija

Leto	Skupno			Rudarstvo			Predelovalna industrija			Oskrba (el., plin, voda)		
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast
2008	129,1	-1,7	-0,06	117,3	-1,6	-0,32	130,2	-1,7	-0,03	116,2	0,9	0,00
2009	107,6	-16,7	-1,64	113,7	-3,1	-0,29	107,1	-17,7	-1,77	107,5	-7,5	-0,64
2010	115,3	7,1	0,78	127,5	12,1	1,00	115,3	7,6	0,84	107,8	0,3	-0,06
2011	104,4	-9,5	-0,4	118,7	-7,7	-0,73	105,1	2,7	-0,45	89,1	4,6	0,09
2012	104,1	0,0	-0,15	110,7	-6,6	-0,86	103,6	-1,0	-0,19	98,7	10,0	0,69
2013	99,6	-4,3	0,31	88,2	-10,4	0,82	97,6	-5,8	0,35	120,1	2,16	0,26
2014	101,5	2,1	0,48	83,4	-0,09	-2,26	101,4	4,2	0,53	103,3	-13,9	-1,09
2014/1	99,0	-0,1		74,9	-1,3		98,6	2,4		105,2	-18,3	
4	103,2	1,5	1,74	138,4	73,2	11,27	102,6	1,5	1,33	99,1	-9,8	-1,33
5	101,5	0,5	-0,08	93	18,0	0,60	101,3	0,5	-0,42	101,6	-4,8	-0,18
6	105,8	6,4	0,57	82,2	9,3	-3,25	107,1	8,7	0,59	94,3	-15,4	-1,3
II	103,5	2,8		104,5	34,1		103,7	3,5		98,3	-10,1	
7	107	5,6	1,69	74,9	-20,1	-7,05	107,1	7,4	1,8	110	-6,1	2,19
8	83,2	-1,3	-1,16	67,9	-27,4	-9,03	81,9	1,4	-0,97	98,1	-15,8	-0,08
9	108,8	5,1	0,27	93,3	19,6	-4,72	109,6	6,8	0,41	100,4	-13,1	0,94
III	99,7	3,4		78,7	-11,0		99,5	5,5		102,8	-11,6	
10	110,4	2,9	0,39	94,6	-3,4	-5,26	111	5,1	0,46	104,7	-16,2	0,18
11	104,6	1,5	-0,46	77,2	-23,6	-7,91	104,9	3,7	-0,39	104,2	-13,7	-0,96
12	96,3	3,5	0,95	55,1	-50,6	-6,53	95,3	8,2	1,43	111,7	-18,2	-0,53
IV	103,8	2,6		75,6	-26,9		103,7	5,5		106,9	-16,1	
2015/1	98,4	3,3	0,12	74,1	-14,5	2,62	98,3	4,2	0,43	101,9	-2,8	-2,22
2	101,4	6,5	0,49	71,8	-3,4	3,28	101,9	7,6	1,00	100,9	-1,5	-2,00
3	114,3	7,7	1,09	81,8	29,8	4,39	115,9	8,8	1,18	104,9	-3,1	-0,23
I	104,7	5,9		75,9	1,7		105,4	7,0		102,6	-2,5	
4	103,2	0,7	-0,34	87,8	-35,3	5,21	103,3	1,2	-0,47	103,4	4,2	0,74
5	106,5	5,4	0,05	94,8	2,3	7,15	107	6,0	-0,27	102,2	0,5	0,94
6	113,4	7,5	1,22	89,7	8,3	6,05	115,4	8,2	1,29	98,7	4,6	0,54
II	107,7	4,6		90,8	-12,5		108,6	5,2		101,4	3,0	
7	108,7	2,0	0,57	86,3	13,1	1,07	109,2	2,4	0,36	106,8	-3,0	0,78
8	89,9	8,1	-0,03	77,7	11,3	-1,87	88,8	8,6	0,00	100,4	2,2	-0,66

Leto	Gradbeništvo				Nočitve domačih gostov				Nočitve tujih gostov				Skupaj nočitve			
	tisoč ur	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast	letni porast	mesečna rast
2008	43591	10,7	0,86	3543	4,4	0,39	4809	-1,2	-0,08	8352	1,1	0,11				
2009	41929	-3,0	-0,92	3777	4,8	0,12	4526	-7,0	-0,42	8303	-2,0	-0,20				
2010	36901	-12,0	-1,01	3848	-4,2	-0,35	4923	0,7	0,03	8772	-1,5	-0,13				
2011	31765	-13,9	-0,91	3867	0,5	0,21	5373	9,1	0,67	9240	5,3	0,47				
2012	28965	-8,8	-1,07	3679	-4,9	-0,58	5678	5,7	0,70	9355	1,2	0,16				
2013	27521	-5,0	0,04	3554	-3,4	-0,06	5833	2,7	0,02	9387	0,3	0,01				
2014	27835	1,1	0,21	3430	-2,7	-0,15	5914	2,4	0,13	9344	0,3	-0,02				
2014/I	5695	-0,7		764	-3,4		820	-0,6		1583	-2,0					
4	2287	1,7	0,44	217	-3,6	-1,61	387	15,5	-0,71	603	7,8	-1,13				
5	2422	-0,7	-0,20	257	1,0	1,8	468	-4,9	1,16	725	-2,9	1,47				
6	2495	5,9	0,36	315	-1,3	-0,88	598	8,3	1,59	913	4,8	0,79				
II	7204	2,3		788	-1,2		1454	5,3		2242	2,9					
7	2696	0,8	1,23	449	-7,7	-1,1	931	-3,8	0,49	1380	-5,1	0,11				
8	2460	-2,5	-0,90	483	-8,7	-1,93	1163	2,1	1,74	1646	-1,3	0,75				
9	2633	4,5	1,24	246	-5,8	-1,57	591	-4,2	0,18	837	-4,7	-0,11				
III	7789	0,9		1177	-7,7		2685	-1,4		3862	-3,4					
10	2470	1,8	0,77	271	8,2	3,47	401	4,5	0,9	672	6,0	1,92				
11	2407	-1,1	-1,07	208	-0,7	0,59	264	-0,7	0,16	471	-0,7	0,06				
12	2270	5,0	1,02	222	-3,6	0,81	291	13,9	2,52	512	5,6	1,39				
IV	7147	1,8		700	1,6		955	5,6		1656	3,9					
2015/I	1666	-1,6	-0,47	221	9,6	1,59	326	4,0	-0,43	547	6,2	0,20				
2	1835	1,0	-0,52	332	9,9	2,09	256	15,7	1,99	588	12,4	1,43				
3	2321	6,2	0,66	263	1,0	0,96	294	3,2	-1,07	557	2,2	-0,39				
I	5822	2,2		816	6,8		876	6,9		1692	6,8					
4	2318	1,4	0,26	239	10,5	1,28	401	3,7	0,79	640	6,1	1,00				
5	2371	-2,1	-1,07	249	-2,9	-0,20	535	14,2	1,52	784	8,1	1,06				
6	2608	4,5	1,34	338	7,4	0,28	636	6,3	1,63	975	6,7	1,29				
II	7297	1,3		827	4,9		1572	8,2		2399	7,0					
7	2753	2,1	0,59	486	8,3	-0,32	1043	12,1	0,71	1530	10,9	0,57				

Leto	Promet											
	Letalski			Cestni			Železniški			Luški		
	PKM mio	letni porast	mesečna rast	tkm	letni porast	mesečna rast	tkm mio	letni porast	mesečna rast	tisoč ton	letni porast	mesečna rast
2008	1349	13,8	1,49	16262	18,4	1,50	3520	-2,3	-1,22	16554	4,3	0,45
2009	1194	-11,5	-1,16	14762	-9,2	-0,78	2668	-24,2	-0,85	13356	-19,3	-1,70
2010	1224	2,5	0,19	15931	7,7	-0,36	3421	28,2	-1,42	14591	9,2	0,66
2011	1219	0,2	-0,90	16440	3,2	0,54	3752	9,7	0,08	16201	14,0	1,20
2012	1055	-13,5	-0,48	15888	-3,4	-0,69	3740	-7,5	0,02	16907	4,4	0,11
2013	1061	0,56	0,30	15915	1,6	0,39	3799	9,5	-0,01	17185	1,6	0,39
2014/I	182	6,7		3704	-9,7		995,9	13,0		4601	9,7	
4	85	10,8	1,13	1393	2,2	0,13	347,3	15,7	1,45	1097	-17,8	-5,79
5	96	5,5	0,46	1375	2,2	0,53	343,0	15,7	-0,80	1537	3,6	-1,45
6	120	5,5	0,70	1400	2,2	0,81	349,3	15,7	-1,09	1539	2,0	0,33
II	302	6,9		4168	2,2		1039,6	15,7		4172	-3,5	
7	140	-2,3	-1,90	1406	4,4	2,57	347,8	3,5	1,28	1692	12,0	3,31
8	160	8,7	1,44	1140	4,4	2,53	281,8	3,5	-0,71	1247	-2,3	-1,48
9	129	21,7	1,13	1410	4,4	2,28	348,7	3,5	0,63	1432	-2,3	0,45
III	429	8,2		3956	4,4		978,3	3,5		4371	2,7	
10	110	31,0	4,13	1578	12,8	3,14	389,1	2,1	1,13	1790	10,3	4,88
11	84	29,6	3,72	1555	12,8	2,65	383,5	2,1	1,18	1599	10,7	3,23
12	72	13,9	4,36	1313	12,8	2,10	323,8	2,1	1,27	1480	10,0	-0,46
IV	265	25,5		4445	12,8		1096,4	2,1		4869	10,3	
2015/1	65	8,9	1,06	1349	17,8	0,60	317	3,1	0,36	1803	17,0	3,83
2	57	1,2	-1,64	1444	17,8	0,06	340	3,1	0,06	1447	-6,5	-0,37
3	73	9,9	-0,97	1569	17,8	-0,44	369	3,1	-0,24	1607	6,3	1,07
I	195	6,9		4362	17,8		1026	3,1		4857	5,6	
4	100	16,8	0,94				353	1,7	-0,08	2027	84,8	8,14
5	118	22,1	1,57				349	1,7	0,12	1778	15,7	0,87
6	146	22,0	1,79				355	1,7	0,28	1676	8,9	-0,81
II	364	20,6					1057	1,7		5481	31,4	
7	167	18,9	-0,47							1530	-9,6	-3,08

Leto	Zaposlenost										Skupaj		
	Zaposlene osebe					Samozaposlene osebe					Iskalci zaposlitve		aktivno prebivalstvo
	letni porast	pri samoz. osebah	letni porast	podjetniki in poklici	letni porast	letni porast	število	letni porast	število	letni porast	aktivno prebivalstvo	letni porast	
2007	3,1	69933	5,1	53303	3,5	71336	-16,9	925334	1,6				
2008	3,1	72300	3,4	55442	4,0	63216	-11,4	942473	1,9				
2009	-2,5	67937	-6,0	58507	5,5	86353	3,71	944524	0,2				
2010	-2,0	61461	-9,5	59824	2,2	100504	16,4	935543	-1,0				
2011	-2,0	57238	-7,0	61258	2,0	110692	10,0	934658	0,0				
2012	-1,4	54491	-4,8	60823	-0,7	110183	-0,5	920184	-1,5				
2013	-2,2	51139	-6,1	61395	0,9	119827	8,8	913423	-0,7				
2014	0,8	50482	-1,3	64351	4,8	120109	0,2	917901	0,5				
2014/1	-0,3	48456	-3,6	63191	4,8	129843	4,5	911404	-0,2				
2	-0,2	48161	-3,7	63376	5,0	129764	4,6	913040	0,0				
3	0,2	49096	-2,7	63680	5,2	126730	3,3	914384	0,2				
4	0,6	49814	-2,6	63916	5,1	123636	1,9	920237	0,6				
5	0,7	50424	-2,2	64124	5,3	119670	0,9	919754	0,6				
6	0,8	50958	-1,5	64190	5,7	117352	0,6	919441	0,7				
7	0,9	51035	-1,4	64206	4,8	116199	-0,8	918034	0,7				
8	1,0	51292	-0,6	64360	4,9	114784	-1,6	916508	0,7				
9	1,2	51715	-0,3	64824	5,1	112560	-1,8	918083	0,9				
10	1,4	52274	0,5	65389	4,6	115901	-2,4	922325	0,6				
11	1,4	52183	1,0	65538	4,0	115411	-3,3	922188	0,5				
12	1,4	50387	1,7	65421	3,4	119458	-3,7	919416	0,4				
2015/1	1,4	49117	1,4	65694	4,0	124279	-4,3	918533	0,8				
2	1,5	49255	2,3	66015	4,2	122552	-5,6	919908	0,8				
3	1,5	50620	3,1	66414	4,3	118099	-6,8	920565	0,7				
4	1,3	51350	3,1	66726	4,4	114923	-7,0	917886	-0,3				
5	1,2	51441	2,0	66883	4,3	112385	-6,1	917298	-0,2				
6	1,4	51393	0,9	66946	4,3	110245	-6,1	917310	-0,3				
7	1,4	51304	0,5	66890	4,2	109557	-5,7	915036	-0,3				
8						107935	-6,0						
9						104758	-6,9						

Leto	Cene življenjskih potrebščin																	
	Življenjske potrebščine				Osnovna inflacija				Blago				Storitve				Goriva	
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast		
2009	113,12	0,72	0,06	112,40	1,90	0,05	110,85	-0,37	117,96	3,24	117,13	-4,02						
2010	115,20	1,80	0,17	112,58	0,15	0,02	113,73	2,60	119,34	1,18	133,46	14,01						
2011	117,29	1,81	0,19	113,47	0,79	0,12	117,29	3,12	119,37	0,03	145,09	8,84						
2012	120,34	2,60	0,22	115,36	1,67	0,17	121,36	3,46	121,21	1,55	158,19	8,96						
2013	122,45	1,77	0,09	117,14	1,55	0,08	123,48	1,76	123,93	2,24	161,06	1,86						
2014	122,70	0,20	-0,01	118,15	0,83	0,03	122,17	-0,42	123,75	1,62	159,54	-1,39						
2014/II	123,58	0,6	-	118,76	1,3	-	123,47	0,0	123,71	-	160,71	-						
7	122,56	0,0	0,24	117,81	0,4	0,04	120,88	-0,6	126,16	1,3	161,94	-0,3						
8	122,56	-0,3	0,20	118,17	0,6	0,06	120,63	-0,9	126,71	1,0	159,99	-2,0						
9	122,88	-0,3	0,00	118,46	0,4	-0,08	122,06	-0,9	124,55	1,0	159,24	-2,6						
III	122,67	-0,2	-	118,15	0,5	-	121,19	-0,8	125,81	1,1	160,39	-1,7						
10	123,17	-0,1	-0,05	118,72	0,2	-0,05	122,78	-0,8	123,92	1,3	159,32	-1,1						
11	122,89	-0,3	-0,05	118,79	0,2	-0,05	123,17	-0,5	122,16	0,4	158,65	-1,0						
12	122,32	0,2	-0,04	118,48	0,8	-0,10	121,64	-1,0	123,69	2,8	154,82	-4,1						
IV	122,79	-0,1	-	118,66	0,4	-	122,53	-0,8	123,26	1,5	157,60	-2,1						
2015/1	120,75	-0,5	-0,07	117,43	0,8	0,01	119,16	-1,5	124,14	1,7	148,27	-7,3						
2	121,02	-0,4	-0,12	117,57	0,7	0,14	119,25	-1,5	124,83	2,2	148,06	-7,0						
3	122,10	-0,3	-0,10	118,50	0,6	0,08	120,98	-1,2	124,46	1,7	150,34	-5,6						
I	121,29	-0,4	-	117,83	0,7	-	119,80	-1,4	124,48	1,8	148,89	-6,6						
4	122,20	-0,7	-0,29	118,50	0,2	-0,12	121,48	-1,3	123,66	0,6	149,76	-6,3						
5	123,14	-0,5	-0,11	118,71	-0,2	0,04	122,77	-0,9	123,83	0,3	152,64	-5,0						
6	123,05	-0,7	-0,05	118,82	-0,3	0,06	122,35	-1,0	124,48	-0,2	152,70	-5,5						
II	122,80	-0,6	-	118,68	-0,1	-	122,20	-1,0	123,99	0,2	151,70	-5,6						
7	122,04	-0,4	-0,03	118,19	0,3	-0,01	119,93	-0,8	126,61	0,4	151,39	-6,5						
8	122,19	-0,3	-0,03	118,49	0,3	0,01	119,80	-0,7	127,31	0,5	150,20	-6,1						
9	122,10	-0,6	-0,10				120,61	-1,2	125,27	0,6	146,71	-7,9						
III	122,11	-0,5	-				120,11	-0,9	126,40	0,5	149,43	-6,8						

Leto	Hammonizirani indeksi cen v Sloveniji (podatki Eurostata)													
	Skupni indeksi			Blago			Storitve			Osnovna inflacija			Energija	
	indeks	letna rast		indeks	letna rast		indeks	letna rast		indeks	letna rast	indeks	letna rast	
2007	106,39	3,76		105,31	3,19		108,56	4,87		105,07	3,47	112,10	3,36	
2008	112,28	5,53		111,28	5,66		114,26	5,25		110,32	4,99	122,64	9,40	
2009	113,25	0,86		110,85	-0,40		117,96	3,23		112,40	1,88	117,13	-4,38	
2010	115,62	2,09		113,73	2,60		119,33	1,16		112,58	0,16	133,46	13,94	
2011	118,03	2,09		117,29	3,13		119,37	0,00		113,47	0,79	145,19	8,88	
2012	121,35	2,81		121,36	3,47		121,21	1,54		115,36	1,66	158,19	8,95	
2013	123,68	1,92		123,47	1,74		123,93	2,24		117,14	1,54	161,05	1,81	
2014	124,14	0,32		122,96	-0,49		126,30	1,78		118,30	0,86	158,79	-1,60	
2014/1	122,93	0,89		122,04	0,38		124,42	1,74		116,50	1,05	159,14	0,12	
/2	122,89	0,16		121,89	-0,74		124,58	1,82		116,73	0,96	158,27	-3,75	
/3	123,81	0,62		123,12	-0,18		124,93	2,08		117,84	1,42	158,62	-3,10	
/4	124,37	0,49		123,70	-0,35		125,45	2,07		118,23	1,08	159,27	-1,62	
/5	125,28	0,97		124,67	0,25		126,23	2,29		118,92	1,34	160,44	1,14	
/6	125,36	0,99		124,43	0,22		126,94	2,41		119,13	1,40	161,16	1,21	
/7	124,11	0,30		122,01	-0,04		127,82	1,54		117,81	0,73	161,66	-0,05	
/8	124,03	0,00		121,62	-0,82		128,29	1,39		118,17	0,61	159,31	-1,99	
/9	124,39	-0,10		122,91	-0,96		126,95	1,43		118,46	0,42	158,39	-2,74	
/10	124,53	0,06		123,41	-0,64		126,43	1,33		118,72	0,20	158,48	-0,85	
/11	124,38	0,07		123,69	-0,47		125,51	1,07		118,79	0,23	157,73	-0,96	
/12	123,54	-0,01		122,01	-1,32		126,19	2,20		118,48	0,83	153,37	-4,29	
2015/1	122,06	-0,71		119,57	-2,03		126,48	1,65		117,43	0,79	145,98	-8,27	
/2	122,26	-0,52		119,58	-1,90		127,02	1,95		117,57	0,72	145,88	-7,83	
/3	123,33	-0,39		121,29	-1,49		126,91	1,58		118,50	0,56	148,37	-6,47	
/4	123,45	-0,74		121,66	-1,65		126,60	0,92		118,50	0,22	147,73	-7,25	
/5	124,28	-0,80		122,88	-1,44		126,71	0,38		118,71	-0,65	151,06	-5,85	
/6	124,20	-0,93		122,60	-1,48		127,00	0,05		118,82	-0,27	151,07	-6,27	
/7	123,29	-0,67		120,43	-1,30		128,35	0,41		118,11	0,25	149,72	-7,39	
/8	123,30	-0,59		120,13	-1,23		128,93	0,50		118,49	0,27	147,83	-7,21	

Leto	Harmonizirani indeksi cen v evro območju														
	Skupni indeksi			Blago			Storitve			Osnovna inflacija			Energija		
	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	
2007	104,4	2,1	104,2	1,9	104,5	2,5	103,6	2,0	110,5	2,6					
2008	107,8	3,4	108,2	4,0	107,2	2,5	106,1	2,5	122,9	11,6					
2009	108,1	1,0	107,3	-0,9	109,4	2,0	107,6	1,4	112,2	-8,7					
2010	109,8	1,5	109,1	1,6	110,8	1,3	108,6	0,9	120,3	7,2					
2011	112,8	2,7	112,8	3,4	112,8	1,8	110,5	1,7	134,4	11,9					
2012	115,6	2,5	116,2	3,0	114,8	1,8	112,5	1,8	144,9	7,9					
2013	117,2	1,4	117,8	1,4	116,5	1,5	114,0	1,3	145,9	0,7					
2014	117,6	0,35	117,6	-0,19	117,9	1,22	114,9	0,84	143,1	-1,84					
2014/1	115,57	-0,00	116,51	0,07	116,60	1,15	113,32	0,97	144,84	-1,40					
/2	116,92	0,70	116,70	0,23	117,19	1,28	113,77	1,11	144,92	-2,49					
/3	118,02	0,42	118,45	-0,01	117,42	1,15	115,10	0,85	144,42	-2,21					
/4	118,20	0,66	118,65	0,05	117,58	1,60	115,33	1,06	144,30	-1,82					
/5	118,07	0,49	118,57	0,04	117,38	1,12	115,22	0,80	144,20	1,14					
/6	118,20	0,50	118,38	-0,01	117,93	1,28	115,36	0,85	144,53	0,09					
/7	117,43	0,37	116,20	-0,04	119,02	1,25	114,58	0,82	144,19	-0,01					
/8	117,57	0,34	116,18	-0,34	119,37	1,20	114,89	0,90	143,39	-2,00					
/9	118,08	0,28	118,04	-0,33	118,10	0,99	115,40	0,75	143,64	-2,46					
/10	118,01	0,38	118,10	-0,29	117,86	1,22	115,41	0,70	142,33	-2,12					
/11	117,80	0,28	117,86	-0,37	117,68	1,11	115,33	0,63	140,37	-2,56					
/12	117,69	-0,17	117,03	-1,22	118,52	1,24	115,66	0,68	135,75	-6,29					
2015/1	115,85	0,24	114,57	-1,67	117,77	0,43	113,92	0,53	131,43	-9,25					
/2	116,59	-0,03	115,08	-1,39	118,55	1,16	114,47	0,61	133,50	-7,90					
/3	117,92	-0,09	117,38	-0,91	118,58	1,02	115,76	0,57	135,82	-5,82					
/4	118,21	-0,00	117,82	-0,70	118,70	0,92	116,04	0,62	135,95	-5,79					
/5	118,48	0,34	118,09	-0,41	118,94	1,33	116,16	0,82	137,23	-4,84					
/6	118,46	0,22	117,87	-0,44	119,21	1,04	116,18	0,71	137,09	-5,13					
/7	117,71	0,23	115,58	-0,54	120,48	1,22	115,55	0,84	136,13	-5,59					
/8	117,72	0,16	115,32	-0,75	120,85	1,22	115,87	0,85	133,20	-7,11					
/9	118,01	0,00	119,62	1,28	119,62	1,28	115,87	0,85	130,81	-8,93					

Leto	Industrijske cene											
	Skupaj			Oprema			Repromaterial			Živiljske potreščine		
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast
2009	113,58	-0,4	-0,16	102,96	-1,6	-0,43	116,68	-1,1	-0,17	110,25	-0,4	-0,15
2010	115,90	2,0	0,17	102,58	-0,4	-0,03	120,07	2,9	0,25	111,36	1,0	0,08
2011	120,28	3,78	0,24	103,19	0,59	0,05	126,30	5,20	0,29	114,12	2,5	0,19
2012	121,50	1,01	0,10	104,14	0,93	0,04	127,30	0,79	0,08	115,71	1,40	0,16
2013	121,86	0,30	-0,04	103,96	-0,17	0,01	127,33	0,03	-0,09	116,80	0,94	0,01
2014	120,55	-1,07	-0,08	103,65	-0,30	-0,02	125,01	-1,82	-0,14	116,31	-0,41	-0,10
2014/II	120,33	-1,4	-	103,27	-0,8	-	124,57	-2,3	-	116,45	-0,4	-
7	120,55	-1,0	-0,04	103,90	-0,3	0,11	124,86	-1,8	-0,21	116,40	-0,3	-0,17
8	120,51	-1,2	0,06	103,87	-0,2	0,17	124,99	-1,8	-0,13	116,11	-0,9	-0,12
9	120,66	-1,1	0,13	104,00	0,0	0,21	125,37	-1,5	-0,04	115,90	-1,0	-0,12
III	120,57	-1,1	-	103,92	-0,2	-	125,07	-1,7	-	116,13	-0,8	-
10	120,63	-1,0	0,18	103,93	0,0	0,15	125,28	-1,4	0,01	115,96	-0,9	-0,10
11	120,54	-0,9	0,25	103,98	0,3	0,20	125,06	-1,4	0,10	116,04	-0,8	-0,05
12	120,62	-0,6	0,21	104,15	0,5	0,12	125,24	-1,0	0,24	115,91	-0,8	-0,06
IV	120,60	-0,8	-	104,02	0,3	-	125,19	-1,3	-	115,97	-0,8	-
2015/1	120,64	-0,6	0,23	104,09	0,4	0,14	125,03	-1,1	0,14	116,27	-0,5	0,06
2	119,98	-0,4	0,02	103,84	0,5	0,08	124,16	-0,4	0,03	115,72	-0,8	-0,01
3	120,31	0,0	-0,10	103,85	0,6	-0,02	124,27	-0,2	-0,15	116,44	-0,2	0,10
I	120,31	-0,3	-	103,92	0,5	-	124,49	-0,6	-	116,14	-0,5	-
4	120,24	0,0	-0,15	103,87	0,7	0,02	124,01	-0,4	-0,25	116,62	0,2	0,23
5	120,34	0,1	-0,22	103,79	0,5	-0,07	124,22	-0,2	-0,19	116,63	0,3	0,18
6	120,31	-0,2	-0,23	103,75	0,4	-0,03	124,34	-0,3	-0,19	116,39	-0,3	-0,04
II	120,30	0,0	-	103,81	0,5	-	124,19	-0,3	-	116,55	0,1	-
7	120,30	-0,2	-0,23	103,86	0,0	-0,06	124,06	-0,6	-0,17	116,70	0,3	0,15
8	120,06	-0,4	-0,19	103,69	-0,2	-0,05	123,96	-0,8	-0,14	116,31	0,2	-0,05

Leto	Povprečne plače											
	Skupaj bruto			Skupaj neto			Število plačanih ur			BITO plača za plačano uro		
	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	št. ur	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast
2008	1391,14	8,3	0,67	899,65	7,8	0,63	170	0,0	0,0	8,19	8,5	0,56
2009	1439,26	3,5	0,11	930,16	3,4	0,12	168	-1,2	-1,2	8,58	4,9	0,59
2010	1494,89	3,9	0,31	966,69	3,9	0,33	168	0,3	0,0	8,87	3,5	0,16
2011	1524,56	2,0	0,09	987,34	2,2	0,10	167	-0,7	-0,7	9,08	2,3	0,02
2012	1526,26	0,1	-0,09	991,47	0,4	-0,05	168	0,6	0,6	9,08	0,1	0,04
2013	1523,14	-0,2	0,06	996,98	0,6	0,11	168	0,0	0,0	9,08	0,0	-0,04
2014	1540,11	1,1	0,11	1005,34	0,8	0,07	168	-0,02	-0,02	9,19	1,2	0,02
2014/II	1528,20	1,1	-	999,12	0,8	-	168	0,3	-	9,13	1,0	-
7	1535,66	1,7	0,39	1002,75	1,2	0,30	175	0,0	-	8,75	1,6	-0,30
8	1516,93	0,7	-0,10	992,94	0,3	-0,10	164	-3,5	-	9,25	4,4	-0,27
9	1519,32	1,6	0,08	994,31	1,1	0,13	169	3,0	-	8,97	-1,9	-0,17
III	1523,97	1,3	-	996,67	0,9	-	169	-0,2	-	8,99	1,4	-
10	1543,66	1,1	0,20	1007,24	0,7	0,19	175	0,0	-	8,81	1,3	-0,12
11	1633,22	1,0	-0,15	1053,77	0,8	-0,05	157	-4,3	-	10,38	5,2	-0,07
12	1566,09	1,4	0,07	1018,67	1,1	0,08	175	3,6	-	8,95	-2,0	-0,05
IV	1580,99	1,2	-	1026,56	0,9	-	169	-0,2	-	9,38	1,5	-
2015/1	1538,01	0,2	-0,11	1003,48	-0,2	-0,18	169	-3,4	-	9,11	3,8	-0,04
2	1515,98	-0,3	-0,17	981,91	-1,3	-0,38	170	0,0	-	9,68	0,1	0,83
3	1550,33	1,6	0,08	1008,10	1,1	-0,02	171	3,7	-	9,20	-1,7	0,10
I	1534,77	0,5	-	997,83	-0,1	-	170	0,1	-	9,33	0,7	-
4	1543,95	0,8	0,09	1005,52	0,4	0,04	169	0,0	-	9,14	0,9	0,04
5	1528,50	-0,2	-0,23	997,51	-0,3	-0,20	163	-4,1	-	9,36	3,7	-0,04
6	1539,82	1,2	0,29	1003,74	0,8	0,24	169	3,0	-	9,10	-2,2	-0,10
II	1537,42	0,6	-	1002,26	0,3	-	167	-0,4	-	9,20	0,8	-
7	1541,83	0,4	0,23	1005,06	0,2	0,22	175,00	0,0	-	8,80	0,6	-0,15

Leto	Prihodki javnega sektorja													
	Skupaj				Neposredni davki in ostali prihodki				DDV in trošarine				Camine	
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast
2008	14682,00	9,4	0,54	9958,52	10,7	0,73	4604,16	6,8	-1,39	120,09	2,77	-0,91		
2009	13734,30	-6,1	-0,45	9194,90	-6,9	-0,64	4448,90	2,8	0,01	90,50	-24,0	-4,44		
2010	13652,60	-0,4	0,2	8986,77	-2,2	0,0	4575,15	4,3	0,5	90,68	5,5	2,5		
2011	14318,09	4,8	-0,85	9490,15	5,3	-0,1	4721,80	5,2	-0,3	106,14	17,9	0,0		
2012	13924,47	0,6	-0,10	9200,75	4,9	0,26	4641,18	-1,0	-0,12	82,55	-19,0	-1,75		
2013	13497,42	-3,1	0,17	8708,92	-5,4	-0,19	4711,04	1,5	1,18	77,47	-6,2	-0,95		
2014	14174,40	5,1	0,23	9405,00	7,9	0,41	4847,11	2,9	-0,11	77,71	0,3	1,98		
2014/II	3734,21	12,0	-	2507,26	17,0	-	1207,92	9,6	-	19,03	-16,3	-		
7	1103,60	-2,0	-0,10	636,18	2,6	-0,09	461,25	-7,6	-0,63	6,17	-6,6	0,91		
8	1118,07	-0,1	-1,36	754,57	3,5	-0,65	357,55	-6,9	-3,16	5,95	-5,2	3,81		
9	1227,52	7,6	2,02	771,86	4,3	-0,06	449,34	13,4	6,20	6,32	19,3	2,14		
III	3449,19	1,8	-	2162,62	3,5	-	1268,14	-0,4	-	18,43	2,5	-		
10	1226,72	0,6	1,27	762,51	4,8	2,93	457,35	-5,8	-1,22	6,86	17,9	1,62		
11	1179,69	3,3	-1,51	777,40	3,0	-0,74	395,63	3,7	-3,25	6,66	9,0	-0,19		
12	1299,94	1,4	-1,64	855,49	4,6	-3,63	436,83	-4,8	2,92	7,62	49,9	8,38		
IV	3706,35	1,8	-	2395,40	4,1	-	1289,81	-2,3	-	21,14	25,6	-		
2015/1	1218,61	1,8	-0,20	736,26	-1,4	-1,36	476,45	6,9	1,41	5,90	18,3	2,31		
2	1149,34	8,9	1,42	808,59	8,6	1,10	334,50	10,3	2,05	6,25	-13,7	-1,49		
3	1066,29	3,3	-0,62	711,81	2,7	-1,25	345,37	4,0	0,45	9,10	32,5	2,61		
I	3434,24	4,7	-	2256,65	3,3	-	1156,33	7,1	-	21,26	12,4	-		
4	1342,83	7,7	2,05	885,07	7,3	4,53	449,79	8,4	2,03	7,97	20,1	-1,13		
5	1097,61	-15,0	-1,20	744,85	-15,3	-0,62	346,06	-14,7	-2,49	6,71	17,2	-2,70		
6	1290,51	7,8	1,52	850,72	5,9	0,08	433,01	11,9	5,01	6,78	1,8	-2,11		
II	3730,96	0,2	-	2480,63	-0,7	-	1228,86	1,8	-	21,47	13,0	-		
7	1161,62	5,3	-0,13	667,06	4,9	0,46	487,52	5,7	-1,08	7,04	14,1	-0,87		
8	1206,26	7,9	0,20	783,92	3,9	0,08	415,70	16,3	0,30	6,64	11,6	1,28		
9	1118,51	-8,9	-1,10	794,56	2,9	0,33	317,47	-29,3	-4,10	6,49	2,7	-0,04		
III	3486,39	1,4	-	2245,54	3,9	-	1220,69	-2,5	-	20,17	9,5	-		

Prispevki za socialno varnost

	Skupno			Zdravstveno zavarovanje			Pokojninsko zavarovanje			Zaposlovanje		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2008	5496,23	10,5	0,78	2169,86	10,2	0,82	3300,93	10,8	0,77	2711	10,9	1,18
2009	5597,70	2,01	-0,26	2221,80	2,58	-0,24	3347,60	1,58	-0,27	2830	4,8	1,42
2010	5690,63	1,7	0,3	2263,68	1,9	0,3	3399,24	1,5	0,3	2770	-2,0	-1,6
2011	5781,44	1,1	-0,1	2302,45	1,3	0,0	3451,02	0,9	-0,2	27,97	1,8	0,6
2012	5720,63	8,4	-0,13	2268,25	5,7	-0,25	3425,95	-0,1		26,34	-0,1	-
2013	5604,85	-2,1	0,36	2237,89	-1,3	4,54	3340,17	-2,5	6,17	26,79	1,7	-
2014	5740,76	2,4	0,32	2314,13	3,4	0,46	3396,92	1,7	0,22	29,71	11,3	-
2014/II	1451,66	3,2	-	605,40	8,0	-	838,80	-0,1	-	7,46	12,6	-
7	476,03	3,1	0,60	192,41	5,2	1,10	281,16	1,6	0,14	2,45	7,6	-
8	471,39	2,8	0,15	190,65	3,0	0,04	278,27	2,6	-0,17	2,46	6,8	-
9	469,36	2,5	0,81	189,47	3,1	1,93	277,44	2,0	-0,03	2,45	12,1	-
III	1416,78	2,8	-	572,54	3,8	-	836,87	2,1	-	7,37	8,8	-
10	479,66	4,4	4,23	193,64	5,3	2,08	283,51	3,7	5,89	2,51	17,4	-
11	476,95	2,1	2,91	192,43	3,2	3,09	282,07	1,4	3,62	2,45	2,1	-
12	527,24	3,8	-3,28	211,32	5,2	-3,03	313,24	2,8	-3,36	2,68	9,2	-
IV	1483,85	3,4	-	597,38	4,6	-	878,82	2,6	-	7,64	9,6	-
2015/1	4611,5	-2,0	-1,61	167,19	-11,2	-3,65	291,40	4,2	-0,38	2,56	10,5	-
2	540,10	12,1	2,02	255,19	32,4	5,69	282,40	-1,5	-0,63	2,51	1,6	-
3	451,79	3,6	-1,84	162,10	2,8	-3,83	287,15	4,0	-0,70	2,54	3,1	-
I	1453,04	4,6	-	584,48	8,0	-	860,96	2,2	-	7,60	5,1	-
4	492,50	-2,6	-0,45	197,14	-11,4	-0,84	292,77	4,2	-0,27	2,59	5,7	-
5	486,36	2,9	-0,11	195,16	1,9	-0,30	288,69	3,6	0,02	2,51	-1,4	-
6	486,49	2,8	0,03	194,99	1,9	-0,02	288,95	3,4	0,16	2,55	3,3	-
II	1465,35	1,0	-	587,29	-2,5	-	870,41	3,8	-	7,65	2,5	-
7	493,68	3,7	0,65	197,55	2,7	0,74	293,57	4,4	0,68	2,56	4,5	-
8	488,45	3,6	0,41	195,19	2,4	0,06	290,70	4,5	0,56	2,57	4,3	-
9	487,41	3,8	0,93	194,99	2,9	1,66	289,93	4,5	0,55	2,50	1,9	-
III	1469,55	3,7	-	587,73	2,7	-	874,19	4,5	-	7,63	3,6	-

Leto	Kreditni in depoziti							
	Kreditni podjetjem		Kreditni prebivalstvu		Depoziti podjetij		Depoziti prebivalstva	
	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast
2006	11784	22,8	4871	25,8	3299	6,9	10940	6,0
2007	15292	29,8	6117	25,6	3647	10,5	12003	9,7
2008	19438	28,0	7443	22,4	3735	2,4	13237	10,3
2009	20790	0,93	8413	7,49	3868	1,79	14362	4,55
2010	20827	0,07	9282	10,33	4038	4,40	14897	3,73
2011	20091	-3,53	9454	1,85	4016	-0,54	15151	1,71
2012	18682	-7,02	9267	-1,98	3823	-4,83	15114	-0,24
2013	14191	-23,88	8918	-3,77	4247	11,06	14613	-3,32
2014	11190	-20,83	8763	-1,73	4710	10,90	15368	5,17
2014/1	13951	-24,93	8879	-3,39	4201	10,70	14761	-3,05
2	13840	-24,94	8849	-3,40	4159	10,52	14926	-2,37
3	13773	-24,91	8853	-3,34	4407	4,88	14886	-1,73
4	13735	-24,50	8849	-3,19	4356	5,12	14863	-0,01
5	13628	-24,67	8835	-2,99	4428	5,08	14927	0,99
6	13371	-25,80	8810	-3,18	4680	10,64	15025	1,51
7	13201	-25,99	8808	-2,67	4674	9,49	15140	2,01
8	13098	-26,53	8814	-2,70	4723	10,95	15259	3,10
9	12978	-26,78	8813	-2,63	4718	10,70	15207	3,11
10	12065	-30,35	8807	-2,48	4747	9,35	15205	3,78
11	11923	-30,46	8791	-2,28	4696	10,26	15241	4,08
12	11191	-20,83	8762	-1,74	4710	10,90	15368	5,17
2015/1	11317	-18,88	8842	-0,42	4543	8,14	15486	4,91
2	11213	-18,98	8802	-0,53	4521	8,70	15582	4,40
3	11164	-18,94	8834	-0,21	4710	6,88	15593	4,75
4	11054	-19,52	8826	-0,26	4655	6,86	15490	4,22
5	10980	-19,43	8847	0,14	4747	7,20	15515	3,94
6	10893	-18,53	8836	0,30	4999	6,82	15578	3,68
7	10690	-19,02	8821	0,15	4936	5,61	15663	3,45
8	10637	-18,79	8812	-0,02	5030	6,50	15630	2,43

